

PLAN UPRAVLJANJA OKOLIŠEM I DRUŠTVENIM ASPEKTIMA ZA PROJEKAT REHABILITACIJE MOSTA PREKO RIJEKE PLIVE

Juli, 2017

Sadržaj

SAŽETAK.....	5
1. UVOD	8
2. METODOLOGIJA I CILJEVI OBJEKTA ESMP-a.....	9
3. OPIS LOKACIJE	9
3.1. Podaci o prometu.....	11
4. OPIS PROJEKTA.....	13
4.1. Karakteristike postojećeg stanja	13
4.2. PROJEKAT SANACIJE	15
5. USLOVI OD POSEBNOG ZNAČAJA	17
5.1. GEOGRAFSKI USLOVI	17
5.2. KLIMATSKI USLOVI	19
5.3. VODE I KVALITET VODA.....	20
5.4. KVALITET ZRAKA.....	21
5.5. NIVOI BUKE.....	23
5.6. TLO I NAMJENA ZEMLJIŠTA	23
5.7. FLORA I FAUNA.....	24
5.8. ZAŠTIĆENA PODRUČJA	25
5.9. STANOVNIŠTVO I NASELJE	26
6. OPIS MOGUĆIH UTICAJA ZA VRIJEME PRIPREMINIH RADOVA, IZVOĐENJA, KORIŠTENJA I ODRŽAVANJA.....	28
6.1. UTICAJ ZA VRIJEME PRIPREMINIH RADOVA.....	28
6.2. UTICAJ ZA VRIJEME IZVOĐENJA RADOVA	28
6.3. UTICAJ ZA VRIJEME KORIŠTENJA I ODRŽAVANJA	32
6.4. POZITIVNI UTICAJI	33
6.5. Mjere poboljšanja	34
7. MJERE UBLAŽAVANJA.....	35
7.1. MJERE UBLAŽAVANJA U FAZI PRIJE POČETKA GRAĐEVINSKIH RADOVA	36
7.1.1. Izvođača	36
7.2. MJERE UBLAŽAVANJA U FAZI IZGRADNJE	37
7.2.1. Upravljanje okolišem.....	37
7.2.2. Zdravlje i sigurnost	38
7.2.3. Promet i sigurnost prometa na cestama.....	40
7.2.4. Sigurnost gradilišta.....	41

7.2.5.	Otkup zemljišta, nedobrovoljnog preseljenja i ekonomskog premještanja.....	41
7.3.	MJERE UBLAŽAVANJA U OPERATIVNOJ FAZI	41
7.4.	SAŽETAK MJERA UBLAŽAVANJA UTICAJA	42
8.	PROGRAM MONITORINGA OKOLIŠA.....	52
9.	IMPLEMENTACIJA I IZVJEŠTAVANJE	59
9.1.	IMPLEMENTACIJA PROJEKTA	59
9.2.	PROCES IZVJEŠTAVANJA	59
9.2.1.	Izvođč radova – JP Ceste FBiH.....	59
9.2.2.	Nadzorni inžinjer – JP Ceste FBiH	59
9.2.3.	JP Ceste FBiH – Svjetska banka	60
10.	JAVNE RASPRAVE I OBJAVA INFORMACIJA	61
10.1.	JAVNA RASPRAVA.....	61
10.2.	OBJAVA INFORMACIJA	61
10.2.1.	Mehanizam za pritužbe	61
11.	Zahtjevi za početak radova	63
PRILOZI		64
PRILOG 1. FORMULAR ZA PRITUŽBE.....		65
PRILOG 2. TABELA ZA REGISTRACIJU PRIJEMA PRITUŽBI		66
PRILOG 3. IZVJEŠTAJ SA JAVNE RASPRAVE		67

LISTA SLIKA

Slika 1: Geografska karta projekta	10
Slika 2: Pregledna situacija šireg područja sa lokacijom projekta	11
Slika 3: Karta intenziteta prometa (PGDS) u 2015	12
Slika 4: Poprečni presjek postojećeg mosta	14
Slika 5: Podužni presjek postojećeg mosta.....	14
Slika 6: Poprečni presjek mosta nakon sanacije	15
Slika 7: Uzdužni presjek mosta nakon sanacije	16
Slika 8: Geografska karta šireg područja projekta	17
Slika 9: Geološka karta šireg područja projekta.....	18
Slika: 10. Ružavjetrova za MS "Jajce" za višegodišnji period (1960.-1984.).....	20
Slika: 11: Hydrogrfska karta šireg područja projekta	21
Slika: 12: namjena zemljišta šireg područja projekta premas CORINE metodologiji	24
Slika 13: Područje alternativnog pravca Plivskog vosopada	25
Slika 14: Prikaz GDP u Srednjebosanskom kantonu.....	26
Slika 15: Udaljenost mosta od naseljenog područja	27
Slika 16: Udaljenost mosta od naselja	30

Slika 17: Mjere sigurnosti prometa za vrijeme izvođenja radova 30

LISTA TABELA

Tabela 1: Prognoza prometa, dionica obilaznica Rogolji-Jajce zapad	12
Tabela 2. Prosječne temperature i količina padavina za višegodišnje razdoblje (1960.-1984.).....	19
Tabela 3. Prosječna brzina vjetra i frekvencije za višegodišnje razdoblje (1960.-1984.)	19
Tabela 4. Prosječne vrijednosti i broj dnevnih prekoračenja tolerantnih i graničnih vrijednosti polutanata na mjernoj stanici „Jajce“	22
Tabela 5. Prosječne mjesecne vrijednosti polutanata na mjernoj stanici „Jajce“	22
Tabela 6: Mjere poboljšanja	34
Tabela 7: Plan upravljanja okolišem i društvenim aspektima (ESMP).....	42
Tabela 8: Program monitoringa okoliša I socijalnih aspekata.....	53

SKRAĆENICE

<i>BiH</i>	- <i>Bosna I Hercegovina</i>
<i>CFD</i>	- <i>Centralna Komisija za registar pritužbi</i>
<i>CSOP</i>	- <i>Plan organizacije gradilišta</i>
<i>EIB</i>	- <i>Evropska Investicijska Banka</i>
<i>EIA</i>	- <i>Procjena uticaja na okoliš</i>
<i>EMP</i>	- <i>Program upravljanja okolišem</i>
<i>ESMF</i>	- <i>Okvir upravljanja okolinskim i društvenim aspektima</i>
<i>ESMP</i>	- <i>Plan upravljanja okolišem i društvenim aspektima</i>
<i>EP</i>	- <i>Okolišna dozvola</i>
<i>FBH</i>	- <i>Federacija Bosna i Hercegovina</i>
<i>FMoET</i>	- <i>Federalno ministarstvo okoliša I turizma</i>
<i>CBC</i>	- <i>Srednjebosanski kanton</i>
<i>IFI</i>	- <i>Međunarodne finansijske institucije</i>
<i>MP</i>	- <i>Glavni projekat</i>
<i>MPCA</i>	- <i>Plan upravljanja za incidentna dešavanja</i>
<i>OP</i>	- <i>Operativne politike Svetske Banke</i>
<i>PAP</i>	- <i>Osobe pod uticajem projekta</i>
<i>PPE</i>	- <i>Lična zaštitna oprema</i>
<i>PC Roads FBH – JP Ceste Federacije BiH</i>	
<i>RAP</i>	- <i>Akcijski plan preseljenja</i>
<i>RPF</i>	- <i>Okvir politike preseljenja</i>
<i>TD</i>	- <i>Tenderska Dokumentacija</i>
<i>TMP</i>	- <i>Plan upravljanja prometom</i>
<i>WB</i>	- <i>Svjetska banka</i>
<i>WMP</i>	- <i>Plan Upravljanja građevinskim otpadom</i>
<i>AEHS</i>	- <i>Godišnji izvještaj o okolišu, zdravlju i sigurnosti</i>

SAŽETAK

UVOD I CILJEVI ESMP-a

Projekat Rehabilitacija mosta preko rijeke Plive (Projekt) za koji je kreiran ovaj ESMP, jedan je od pod-projekata u sklopu Projekta modernizacije cestovnog sektora FBiH koji sufinancira Svjetska banka i EIB. Rehabilitacija mosta preko rijeke Plive , na magistralnoj cesti M-5, dionica Rogolje – Jajce Jug, je svrstan u projekt B kategorije prema Operativnim politikama 4.01. Procjena uticaja na okoliš Svjetske Banke kao i prema procedurama definisanim u ESMF. Kao takav, ovaj projekat zahtijeva izradu ESMP, a prema važećem lokalnom zakonu, ovaj projekat ne zahtijeva izdavanje vodne dozvole, procjenu uticaja na okoliš i okolišnu dozvolu, od strane federalnog ili kantonalnog nivoa vlasti.¹. JP Ceste FBiH će osigurati sve potrebne lokalne dozvole za ovaj Projekt.

OPIS LOKACIJE I PROMETA

Most preko rijeke Plive se nalazi na glavnom putnom pravcu unutar općine Jajce, na magistralnoj cesti M-5, dionica Rogolji – Jajce Jug. Najблиži brojač prometa je ugrađen u Jajcu, manje od jednog kilometra sjeverno od lokacije mosta, pokazuje da je za 2015, broj vozila (PGDS) jednak 2959.

OPIS PROJEKTA

Most je projektovan kao diskontinualna spregnuta konstrukcija sa tri raspona dužine 25m, dva riječna i dva obalna oslonca. Ukupna dužina mosta , uključujući krila mosta je 84,1m. Kolovoz na mostu je 7,6m, a širina pješačke staze je 2 x 1,0m. Nedavna rehabilitacija kolovozne konstrukcije uključivala je dio kolovoza preko mosta, tako da osim pukotina iznad stuba br.1, kolovozna konstrukcija je u dobrom stanju. Nema instalacija preko mosta.

USLOVI OD POSEBNOG ZNAČAJA

Teren na kojem se nalazi projekat je pretežno brdovit, sa nadmorskom visinom od 400 do 500m, i pada prema podnožju brda. Mjesec s najviše kiše je jun, kada je količina padavina 94,1 mm. Najmanje padavina je u mjesecu martu, u prosjeku samo 61,7 mm. Prosječna višegodišnja temperatura za Jajce je 10,1 ° C, Najtoplji mjesec je julu, s višegodišnjom prosjecnom temperaturom 19,1 ° C, a najhladniji mjesec je januar sa prosječnom višegodišnjom temperaturom koja iznosi - 0,9 ° C.

Mjerenje kvaliteta zraka je zadnji put izvršeno 2013.god. od strane Federalnog Hidrometereološkog zavoda Sarajevo. Prema geografskom položaju mosta i činjenica da u okolini nema značajnih zagađivača, smatra se da je kvalitete zraka dobar. Most, kao što je već spomenuto, premoštava rijeku Plivu, jednu od pritoka rijeke Vrbas. U neposrednoj blizini

¹ U Federaciji BiH, izrada Procjena uticaja na okoliš je definisana u Pravilniku o pogonima i postrojenjima za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš i pogonima i postrojenjima koji mogu biti izrađeni i pusteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu (Sl. novine Federacije BiH br. 19/04). U Srednjebosanskom kantonu, izdavanje Okolišne dozvole je regulisano u Pravilnik o pogonima i postrojenjima koja obavezno moraju imati okolišnu dozvolu (Službene novine SBK br. 5/06).

mosta je brana između Plivskom jezeru i rijeke Plive. Nema direktnog ili indirektnog utjecaja rekonstrukcije mosta na branu i obratno. Lokacija projekta se nalazi unutar zaštićenog područja.

Općina Jajce ima 30758 stanovništva koji žive na području od 336,70km². Gustoća naseljenosti je 91.35 stanovnika/km². Lokacija projekta je u blizini entitske granice Republika Srpska. Na slici 11 vidi se udaljenost do najbliže naseljenog mjesta, kao i do centra grada Jajca. Ovo područje nije nastanjeno. Dakle, direktan uticaj projekta na lokalnu zajednicu je ograničen.

UTICAJU PRIJE POČETKA IZVOĐENJA RADOVA

Društveno ekonomski uticaji: za ovaj projekat se ne očekuje expropriacija ili preseljenje.

UTICAJI ZA VRIJEME IZVOĐENJA RADOVA

Glavni uticaji povezani s građevinskim radovima su: emisije iz strojeva koji se koriste na gradilištu, prašina uslijed radova, moguće povećanje razine buke i vibracija, uticaj na tlo i podzemne vode u slučaju curenja i izljevanja, te sigurnosni uticaji. Izvođač je obavezan, prema odredbama ovog ESMP-a provesti osnovna istraživanja bioloških i prirodnih resursa specifičnih za lokaciju, te prilagoditi mjere ESMP-a i njihovu provedbu na temelju takvih nalaza.

Za vrijeme rekonstrukcije kolovoza, jedna kolovozna traka će biti zatvorena zbog čega će doći dosmanjenja protoka prometa i zastoja na msotu i šire.

Pregled terena: 2. Septembra, 2017 izvršen je pregled terena. Utvrđeno je da se javne površine u vlasništvu Investitora koje su potrebne za formiranje gradilišta, ne koriste ni na koji način, formalni ili neformalni, i za njih nisu potrebna odobrenja.

POZITIVNI UTICAJI

Provedbom projekta će se poboljšati uslovi (definisani u odjeljku 6.4) i transportne usluge na magistralnoj cesti M5.

MJERE ZA UBLAŽAVANJE NEGATIVNIH UTICAJA

Mjere ublažavanja negativnih uticaja su usmjerenе na glavne identifikovane uticaje tokom radova, kao što su emisija iz strojeva koji se koriste na gradilištu, stvaranje prašine uslijed radova, potencijalno povećanje nivoa buke i vibracija, uticaj na tlo uslijed incidentnog curenja i izljevanja i uticaj na sigurnost, upravljanje otpadom, uticaja na životne uslove, privremeno zauzimanje zemljišta i ograničen pristup parcelama, uticaji na lokalni promet.

PROVEDBA I IZVJEŠTAVANJE

JP Ceste FBH je implementator Projekta i bit će odgovoran za provedbu i usklađenost Projekta u skladu s ESMP-om. Izvođač će biti odgovoran za provedbu mjera zaštite okoliša za vrijeme izvođenja radova.

JAVNA RASPRAVA I OBJAVLJIVANJE PODATAKA

Javna rasprava o ESMP organizovana je u Jajcu nakon što su Svjetska Banka I JP Ceste FBiH odobre nacrt ESMP-a.

Izvještaj o obavljenoj Javnoj raspravi, tj. pritužbe iznesene na javnoj raspravi biće evidentirane u Registru Pritužbi, mišljenja i prijedlozi javnosti će biti uključeni u konačnu verziju ESMP.

ESMP objavljen je na web stranici JP Ceste FBiH dana 21.02.2018. godine, a javna rasprava održana je dana 13.03.2018. godine.

Mehanizam za pritužbe

Pored institucionalno dostupnih redovnih i vanrednih pravnih okvira i postojećih institucionalnih kanala, JP Ceste FBiH će osigurati i formirati poseban Mehanizam za rješavanje pritužbi u saradnji i sa direktnom uključenošću općina pod čijom administrativnom ovlasti se provodi Projekt, u ovom slučaju je to Općina Jajce.

Uvjeti za početak radova

Izvođač će uspostaviti bazu podatka početnih mjerena prije početka radova. Baza podataka početnih mjerena će uključiti podatke o kvaliteti zraka, podatke o kvalitetu površinskih voda, podatke o kvalitetu tla, te podatke istraživanja svih ugroženih i endemskih vrsta područja i sva pitanja sa aspekta zaštite okoliša u zoni direktnih i indirektnih uticaja.

Izvođač radova će izraditi:

- 1.) Plan organizacije gradilišta (CSOP) koji se sastoji od:
  - Plan provedbe ovog ESMP-a,
  - Detaljan Plan upravljanja građevinskim otpadom (WMP),
  - Studija sigurnosti (uključujući Elaborat zaštite na radu i Elaborat Zaštite od požara i eksplozija),
  - Plan upravljanja prometom (TMP) mora biti pripremljen od strane Izvođača radova prije početka izvođenja radova.

1. UVOD

Prema smjernicama i zahtjevima iz Okvir upravljanja okolinskim i društvenim aspektima (ESMF je objavljen i dostupan javnosti na lokalnom jeziku na web stranici JP Ceste FBH u martu 2016.godine http://www.ipcfbih.ba/ba/aktivnosti/program_modernizacije.shtml), pripremljen je ovaj Plan upravljanja okolišem i društvenim aspektima (ESMP).

Javno poduzeće Ceste Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu JP Ceste FBH) pokrenulo je sveobuhvatni Program "Modernizacija magistralnih cesta u Federaciji Bosne i Hercegovine" (Program) kako bi se do 2020.g. osigurala odgovarajuća cestovna infrastruktura. U tu je svrhu zatraženo od Vlade FBiH osiguranje kreditnih sredstava od međunarodnih finansijskih institucija (IFI).

U okviru gore spomenutog sveobuhvatnog Programa, Javno Preduzeće Ceste FBiH (JP Ceste FBH), društvo s ograničenom odgovornošću u punom vlasništvu Vlade FBiH, pokrenulo je inicijativu za Projekt modernizacije cestovnog sektora FBiH. FBiH je podnijela zahtjev za kredit / zajam od Evropske investicijske banke (EIB) i Svjetske banke (WB) u ukupnom iznosu od 103,38 milijuna EURA za financiranje navedenog Projekta.

Projekt modernizacije cestovnog sektora FBiH se sastoji od nekoliko malih i srednje velikih investicija uključujući:

1. Rekonstrukcija ceste uključuje:
  - radove na završetku izgradnje magistralne ceste M17.3 Neum-Stolac (ukupne dužine 32,9 km);
  - izgradnju trećih traka za spora vozila (ukupne dužine 40 km na osam (8) dionica magistralnih cesta);
  - rekonstrukciju kolovozne konstrukcije, korekciju osovine (ukupno 18 km na pet (5) dionica magistralnih cesta, gdje se korekcija osovine obavlja na samo jednoj dionici u ukupnoj dužini od 1 km),
  - rekonstrukciju tri (3) tunela (ukupne dužine 1,86 km);
  - rekonstrukciju sedam (7) mostova (ukupne dužine 0,55 km).
2. Intervencije na poboljšanju cestovne sigurnosti: Rekonstrukcija raskrsnica koje su klasificirane kao „crne tačke“ na magistralnim cestama, sveukupno njih devet (9)
3. Institucionalne reforme: Upravljanje cestom u FBiH s posebnim naglaskom na održivost investicija i sigurnost na cestama;
4. Podrška implementaciji projekta: nadzor nad izgradnjom i izgradnja kapaciteta JP Ceste FBiH.

Projekat *Rehabilitacije mosta preko rijeke Plive (Projekt)* za koji je pripremljen ovaj ESMP, je pod-projekat uključen u grupu pod-projekata sufinansiranih od Svjetske banke i EIB-a.

2. METODOLOGIJA I CILJEVI OBJEKTA ESMP-a

Rekonstrukcija mosta preko rijeke Plive, na cesti M-5, dionica Rogolje – Jajce Jug, je svrstan u projekat B kategorije prema Operativnim politikama 4.01. Procjene uticaja na okoliš Svjetske Banke kao i prema procedurama definisanim u ESMF. Kao takav, ovaj projekat zahtijeva izradu ESMP, a prema važećem lokalnom zakonu, ovaj projekat ne zahtijeva izdavanje vodne dozvole, procjenu uticaja na okoliš i okolišnu dozvolu od strane federalnog ili kantonalnog nivoa vlasti.² JP Ceste FBiH će osigurati sve potrebne lokalne dozvole za ovaj Projekt.

Ovaj ESMP ima za cilj identifikovati sve potencijalne okolišne i društvene uticaje povezane s aktivnostima na ovom projektu. Kao takav, ESMP uključuje mjere ublažavanja svih identifikovanih potencijalnih uticaja koji se poduzimaju kroz različite faze projekta uključujući pripremu, izvođenje radova i puštanje u upotrebu objekta. Mjere definisane u ovom ESMP-u trebale bi izbjegići, neutralizirati ili umanjiti štetne uticaje na okoliš i društveni aspekt, ako ne u potpunosti, barem na prihvatljivom nivou.

ESMP identificuje izvodivo moguće i ekonomične mjere koje mogu smanjiti potencijalno negativne uticaje na okoliš i društveni aspekt na prihvatljiv nivo. Ako mjere ublažavanja nisu moguće, isplative ili dovoljne, kao zadnju mjeru treba uključiti naknadu.

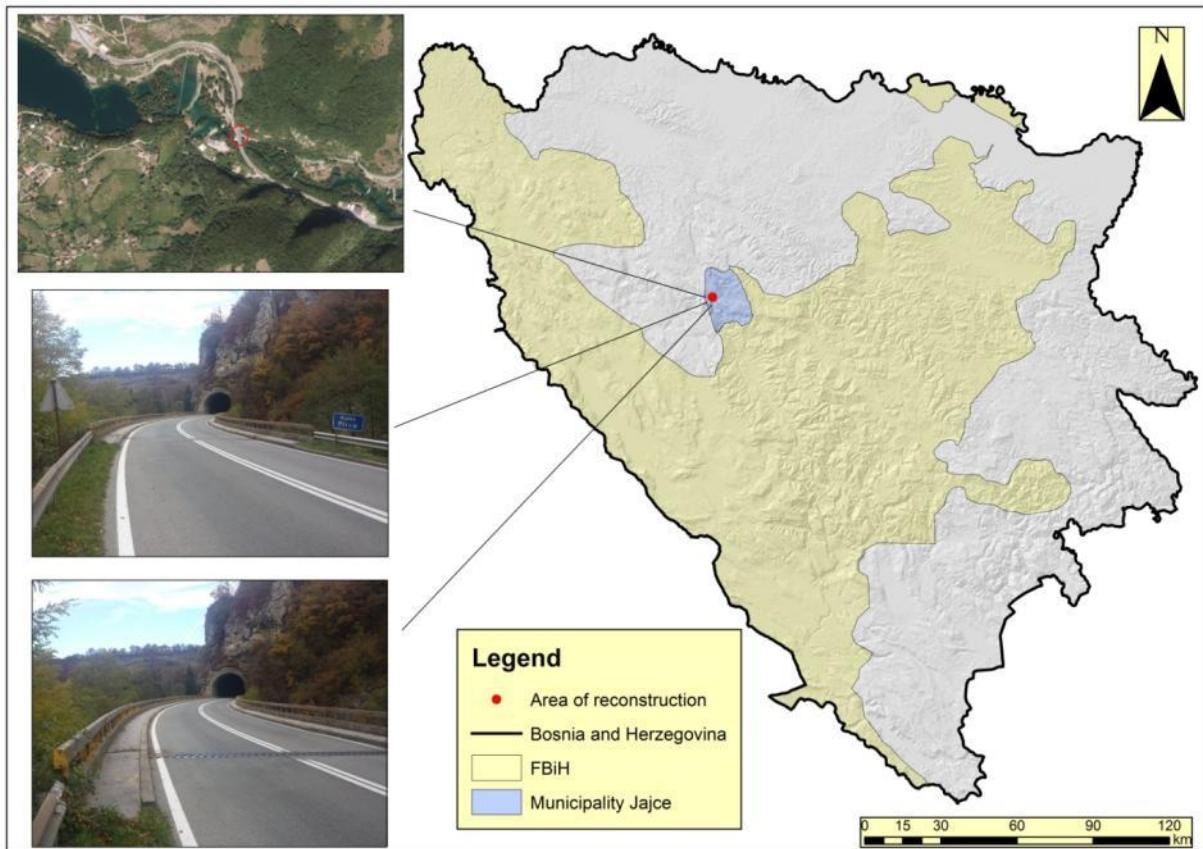
Kako bi se osiguralo provođenje mjera ublažavanja, u potpunosti ili djelomično, ESMP definiše plan praćenja koji će se provoditi tokom određenih faza provedbe projekta priprema/projektovanje i implementacija. Praćenje tokom pripreme i provedbe projekta pruža informacije o ključnim okolišnim i društvenim aspektima projekta, posebno o okolišnim i društvenim aspektima projekta, te o efikasnosti mjera ublažavanja. Prije početka izvođenja radova, u skladu sa zahtjevima iz ESMP-a i minimalnim zahtjevima za praćenje, koji su opisani u tabeli dolje, ne ograničavajući se na ove zahtjeve, Izvođač mora pripremiti detaljni popis mjera ublažavanja i parametara koje će da se prate

3. OPIS LOKACIJE

Most preko rijeke Vrbas se nalazi na glavnom putnom pravcu unutar općine Jajce, na magistralnoj cesti M-5, dionica Rogolji – Jajce Jug. Magistralna cesta povezuje međunarodni granični prelaz Izačić u blizini grada Bihaća sa sjeverozapadom i gradom Višegrad na istoku države. Osim navedenog, magistralna cesta M-5 je dio međunarodne mreže E-koridora, E761 koji povezuje grad Bihać u BiH sa gradom Zaječar u Srbiji.

² U Federaciji BiH, izrada Procjena uticaja na okoliš je definisana u Pravilniku o pogonima i postrojenjima za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš i pogonima i postrojenjima koji mogu biti izrađeni i pusteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu (Sl.novine Federacije BiH br.19/04). U Srednjebosanskom kantonu, izdavanje Okolišne dozvole je regulisano u Pravilnik o pogonima i po trojenjima koja obavezno moraju imati okolišnu dozvolu (Službene novine SBK br. 5/06).

Slika 1: Geografski položaj projekta

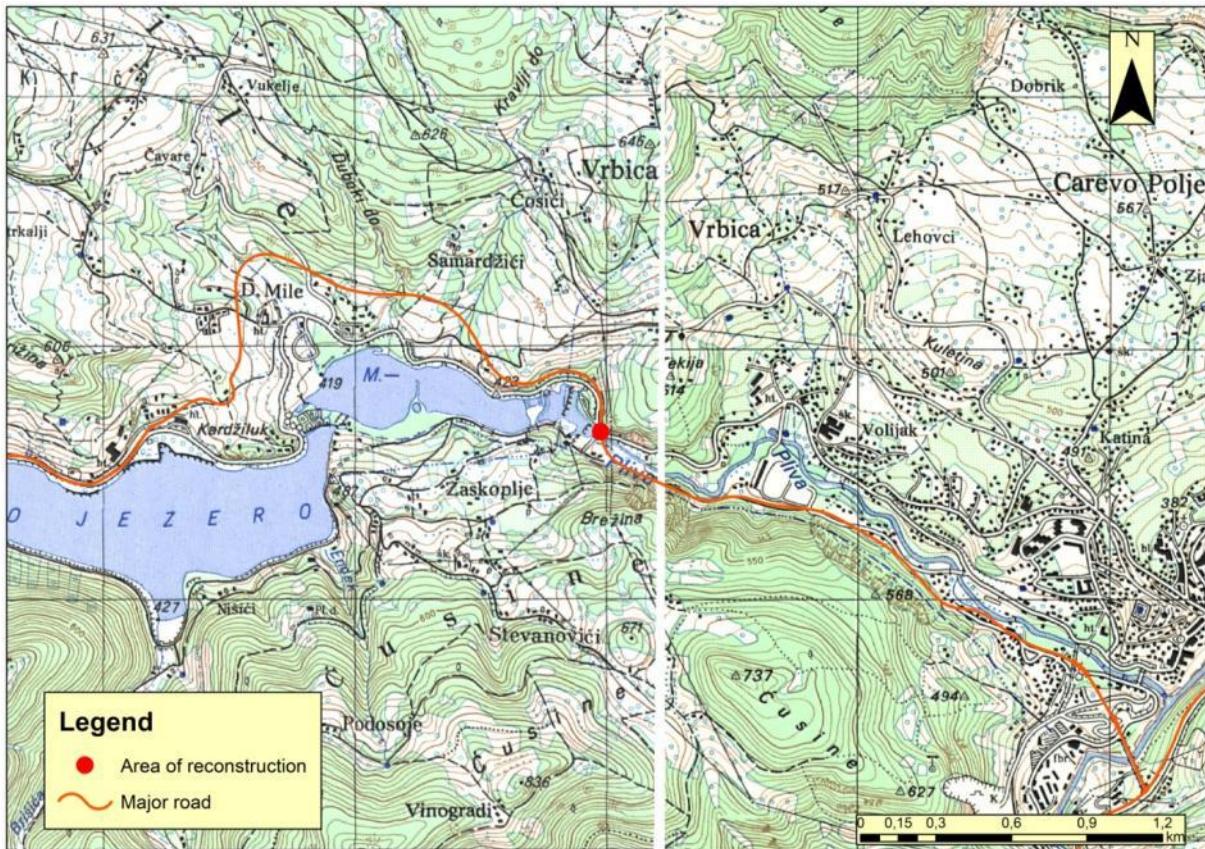
Izvor: JP Ceste FBiH

Nema stambenih niti komercijalnih objekata u blizini mosta. Takođe, nema ni javnih objekata u blizini mosta. Most se nalazi 2.5km zapadno od spomenika prirode Vodopad na rijeci Plivi, koji je pod zaštitom kao prirodna rijetkost prve kategorije i predstavlja jedinstvenu formaciju sedre.

Most koristi lokalno stanovništvo, ali i turisti, i koristi se za tranzitni promet jer je na najvažnijem putnom pravcu za glavni grad Sarajevo iz pravca Unsko-sanskog kantona.

Slika 2 pokazuje lokaciju mosta šireg područja na topografskoj karti.

Slika 2: Pregledna situacija šireg područja sa lokacijom projekta

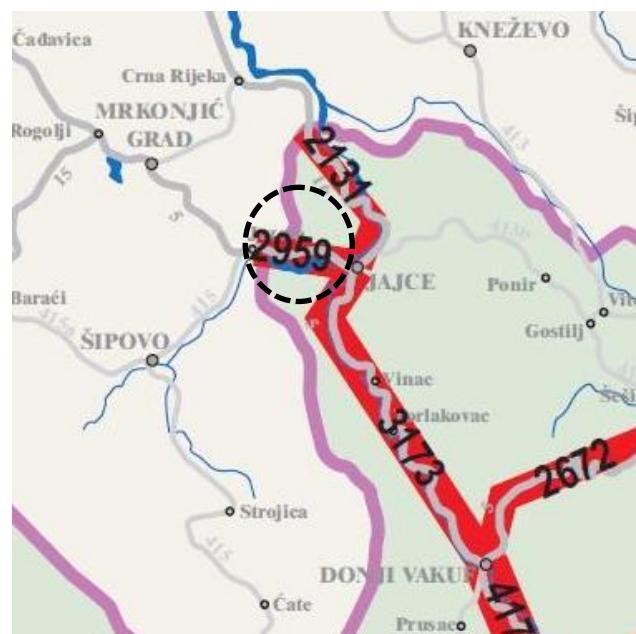
Izvor: JP Ceste FBiH

3.1. Podaci o prometu

JP Ceste FBH je ugradilo automatske uređaje za brojanje prometa duž magistralne prometne mreže u cijeloj FBiH. Brojanje se vrši od 2005. godine, a posljednji izvještaj³ je objavljen 2016. godine s podacima za prethodnu godinu. Najbliži relevantni brojač prometa je instaliran u gradu Jajce, udaljen manje od kilometar sjeverno od lokacije mosta, pokazuje da je PDGS za 20125. god jednak 2959 (Slika 3).

³ "Brojanje prometa na magistralnim cestama u Federaciji BiH u 2015", JP Ceste FBiH, Sarajevo 2016

Slika 3: Karta intenziteta prometa (PGDS) u 2015

Izvor: JP Ceste F BiH, 2016

Na zahtjev JP Cesta FBiH, IPSA Institut Sarajevo je u 2014⁴. godini izradila prognozu prometa za prometnu mrežu za razdoblje od 2013. do 2040. godine. Analiza prometnih tokova je napravljena za svaku godinu primjenom "equilibrium" metode. Za ovu dionicu, iznos prognoznog prosječnog godišnjeg dnevног broja vozila prikazan je u donjoj tabeli 1.

Tabela 1: Prognoza prometa, dionica obilaznica Rogolji-Jajce zapad

Magistralna cesta	Dionica	PGDS									
		2016	2018	2020	2022	2023	2025	2030	2035	2037	2040
M 5	Rogolji-Jajce zapad	3420	3547	3594	2897	4010	4464	5123	5802	6090	6514

Izvor: JP Ceste F BiH, 2014

Tabela 1 prikazuje prognozu po kojoj se očekuje gotovo dvostruko povećanje broja vozila do 2040. godine. Ovi podaci pokazuju važnost dionica ceste M5, i nadalje, pokazuju hitnu potrebu za njenu modernizaciju.

⁴ "Obrazloženje Studija opravdanosti za program modernizacije magistralnih cesta u FBiH", IPSA Institut Sarajevo, 2014

4. OPIS PROJEKTA

4.1. Karakteristike postojećeg stanja

JP Ceste FBiH je ugovorilo izradu Glavnog projekta sanacije mosta preko rijeke Plive na magistralnoj cesti M-5 dionica Rogolj – Jajce Jug. Most je projektovan kao diskontinualna spregnuta konstrukcija sa tri raspona dužine 25m, dva srednja i dva obalna oslonca. Ukupna dužina mosta, uključujući krilne zidove je 84,10m. Kolovoz je 7,60m širine, dok su pješačke staze širine 2 x 1m. Ukupna dužina mosta je u krivini radijusa R = 150 m. Uzdužni nagib kolovoza je 4% dok je poprečni nagib 6%. Diskontinualna rasponska konstrukcija sa tri raspona je izgrađena od roštilja čeličnih podužnih glavnih i poprečnih nosača i armirano betonske ploče. Dva glavna podužna nosača (rebro visina 1200mm) nalaze se na međusobnom rastojanju 5,50m, dok su poprečni nosači na razmaku od 6,25m. Čelična zavarena konstrukcija je izrađena čelika kvaliteta Č0461.

Kolovozna ploče je debljine 20cm izgrađena od betona MB 50.

Opremu mosta čine:

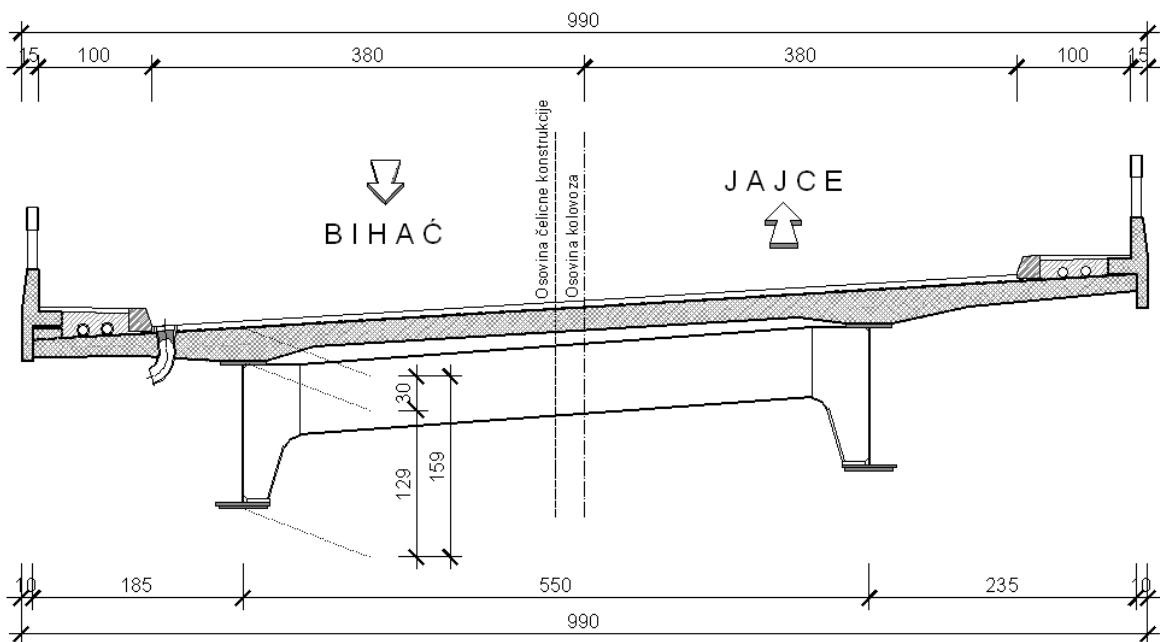
- Češljaste dilatacije tupa "traser-češalj",
- Kratki čelični slivnici,
- Montažni vijenci sa čeličnim rukohvatom
- Betonski ivičnjaci
- Cijevi Ø100 za prolazak instalacije

Projektovani geometrijski elementi trase su zadržani na većem dijelu trase prije mosta(tunela) i na mostu; Međutim postoje određena odstupanja između stavrano snimljenih i projektovanih profila na trasi poslije mosta. Stoga, u cilju postizanja pravilne geometrije trase potrebno je uraditi dodatne mjere sanacije trase u dužini 80 m poslije mosta.

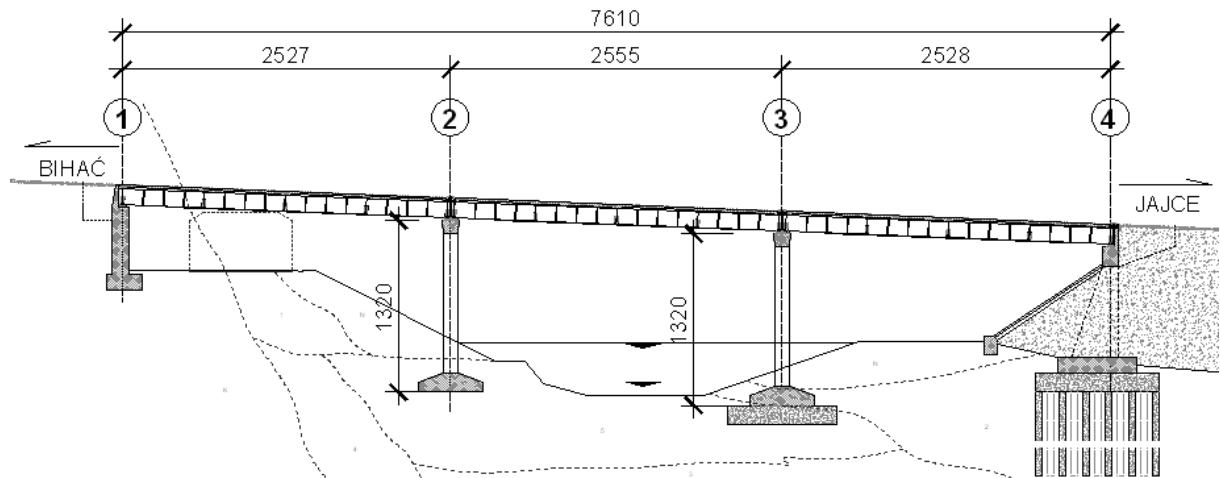
Registrirana oštećenja na mostu su uglavnom zbog dotrajale i neadekvatne opreme, kao što su dilatacione naprave, slivnici, čelični rukohvati, betonski ivičnjaci i cijevi za instalacije.

Vidna su oštećenja glavne rasponske konstrukcije, koji su uglavnom od neadekvatnih dilatacionih naprava iznad srednjih i obalnih stubova.

Nedavno izvršena rehabilitacija kolovoza na dijelu ceste M5 koja je uključivala i ovaj most preko Plive, tako da, osim pukotina iznad srednjeg stuba br.1, kolovoz je u dobrom stanju. Nema instalacije položenih preko mosta.

Slika 4: Poprečni presjek postojećeg mosta

Izvor: Glavni projekat; IPSA Institut; 2014.

Slika 5: Podužni presjek postojećeg mosta

Izvor: Glavni projekat; IPSA Institut; 2014.

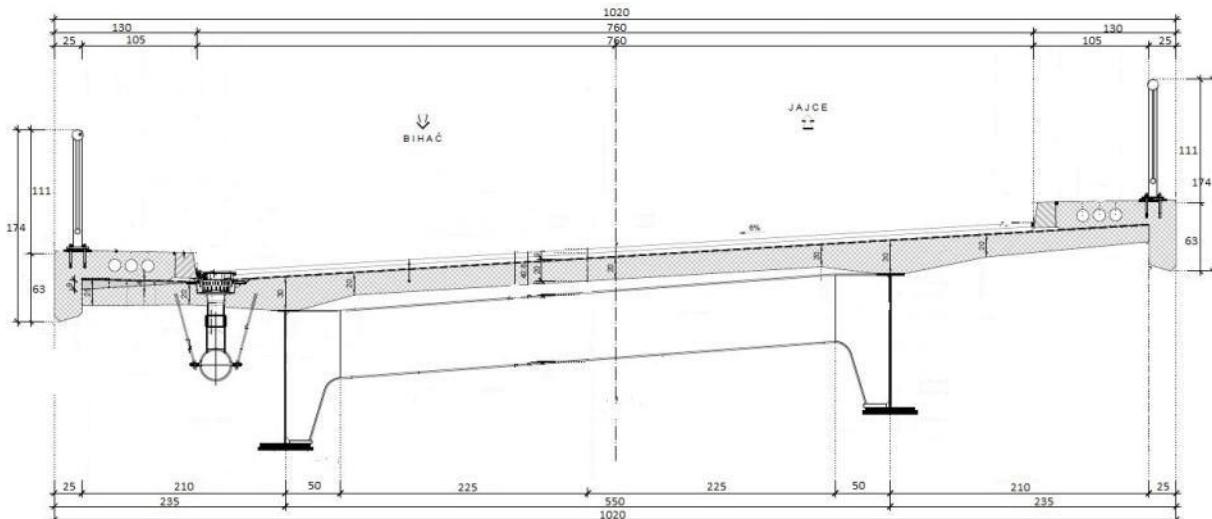
4.2. PROJEKAT SANACIJE

S obzirom na oštećenja mosta, mјere sanacije uključuju sljedeće:

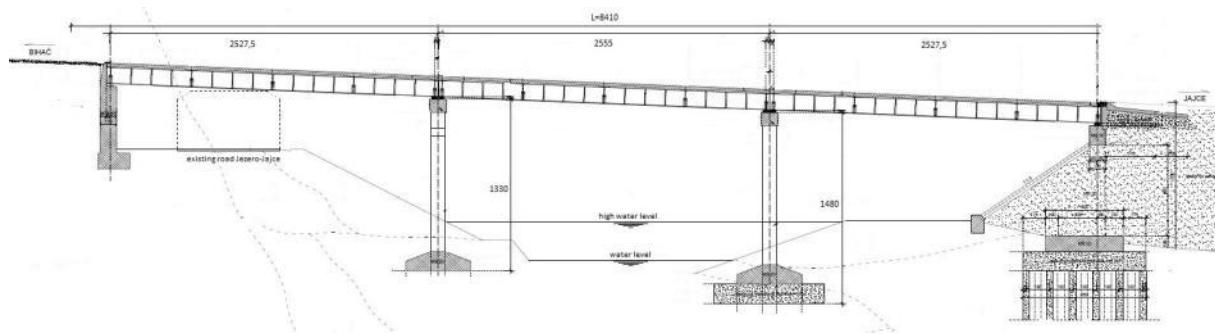
- Zamjena dilatacionalih spojeva sa kontinualnim pločama na kritičnim tačkama (srednji stubovi 2 i 3)
  - Obnova antikorozione zaštite nakon identifikacije i zoniranja oštećenja elemenata konstrukcije uzrokovanih korozijom
  - Obnova kegle betonskim prizmama (nagib 1:1.50) uz izradu odgovarajućeg gravitacionog zida koji pridržava keglu
  - Obnova hidroizolacije na cijeloj širini mosta i zamjenu oba sloja asfalta na mostu iznad izolacije
  - Rekonstrukciju asfalta 50m prije i 80m poslije mosta.
  - Obnova pješačke staze sa monolitnim vijencima i granitnim ivičnjacima. Kao i zamjena čelične cijevne ograde
  - Ugradnja jednopropilnih dilatacionalih naprava sa gumenim uloškom na obalnom osloncu br.4
  - Zamjena ležišta sa zadržavanjem postojeće čelične ploče na donjoj flanši čeličnog nosača uz dodavanje klinaste čelične ploče i elastomernog ležišta sa čeličnom donjom i gornjom pločom.
  - Ugradnja zatvorenog sistema odvodnje uključujući izgradnju revizionog okna koji ujedno služi kao taložnik, izgradnju prečištača gdje se voda prečišćava i nakon uzimanja uzorka za analize ispušta u recipijent

Uklapanje mosta u trasu te vraćanje ispravnih geometrijskih elemenata trase na dijelu prije mosta u dužini 50m i u dužini 80m poslije mosta (zasijecanj asflatnih slojeva i ugradnja tamponskog sloja u debljini 35cm)

Slika 6: Poprečni presjek mosta nakon sanacije

Izvor: Glavni projekat; IPSA Institut; 2017.

Slika 7: Uzdužni presjek mosta nakon sanacije

Izvor: *Glavni projekt; IPSA Institut; 2017.*

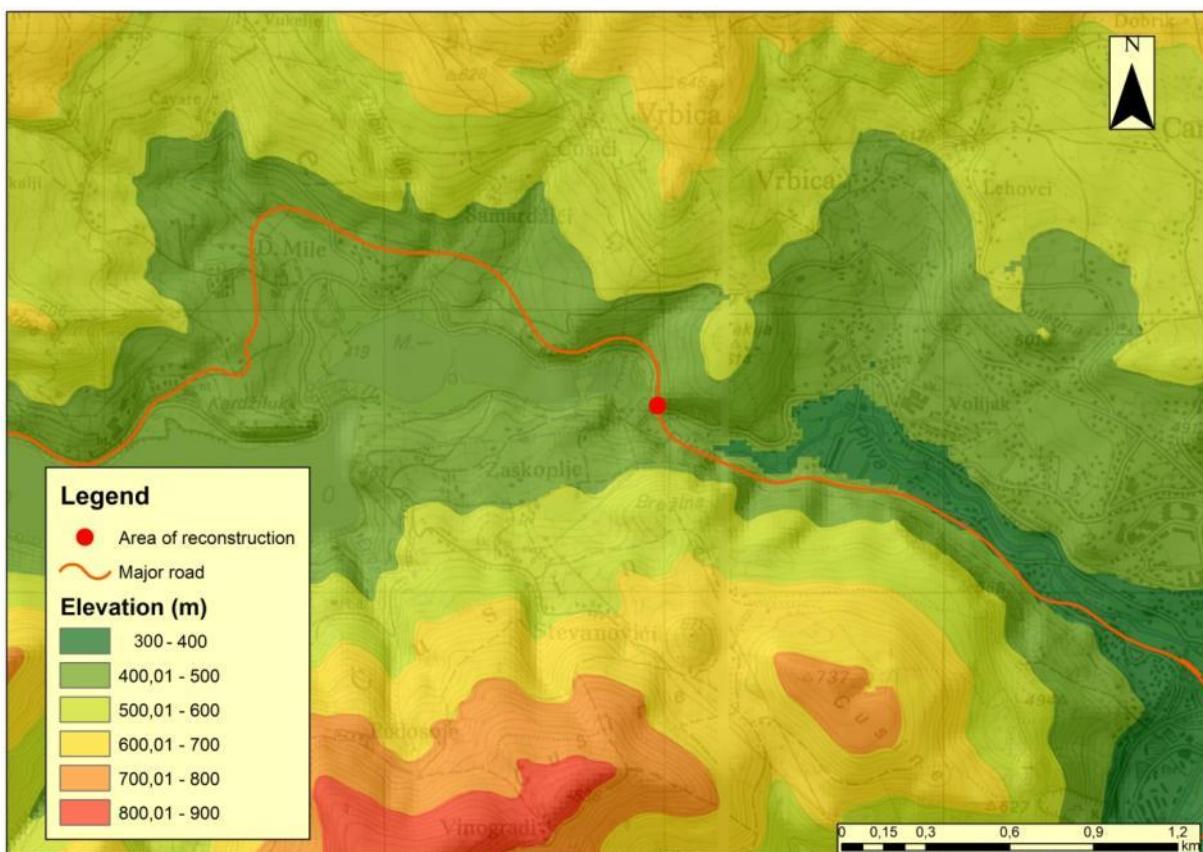
Slike 4, 6, 7, 7 prikazuju poprečni presjek i uzdužni presjek mosta prije i poslije sanacije i vidljivo je da se po projektu sanacije most proširuje za 30cm što predstavlja jedinu promjenu dimenzija postojećeg mosta i mosta nakon sanacije

5. USLOVI OD POSEBNOG ZNAČAJA

5.1. GEOGRAFSKI USLOVI

Teren na kojem se nalazi most je pretežno brdovit sa nadmorskom visinom između 400 i 500m, te se ubraja u rejon brežuljaka i pobrđa. U širem području nadmorska visina ide do 900m, kao što se vidi na slici 8. Sa stratigrafsko-petrografskog aspekta ovo područje je sastavljeno od stabilnih i dobro propusnih stijena, a geomorfološki ova vrsta reljefa spada u fluvijalno-akumulacioni tip morfostrukturi. Akviferi su pretežno pukotinsko - kaverozne poroznosti.

Slika 8: Geografska karta šireg područja projekta

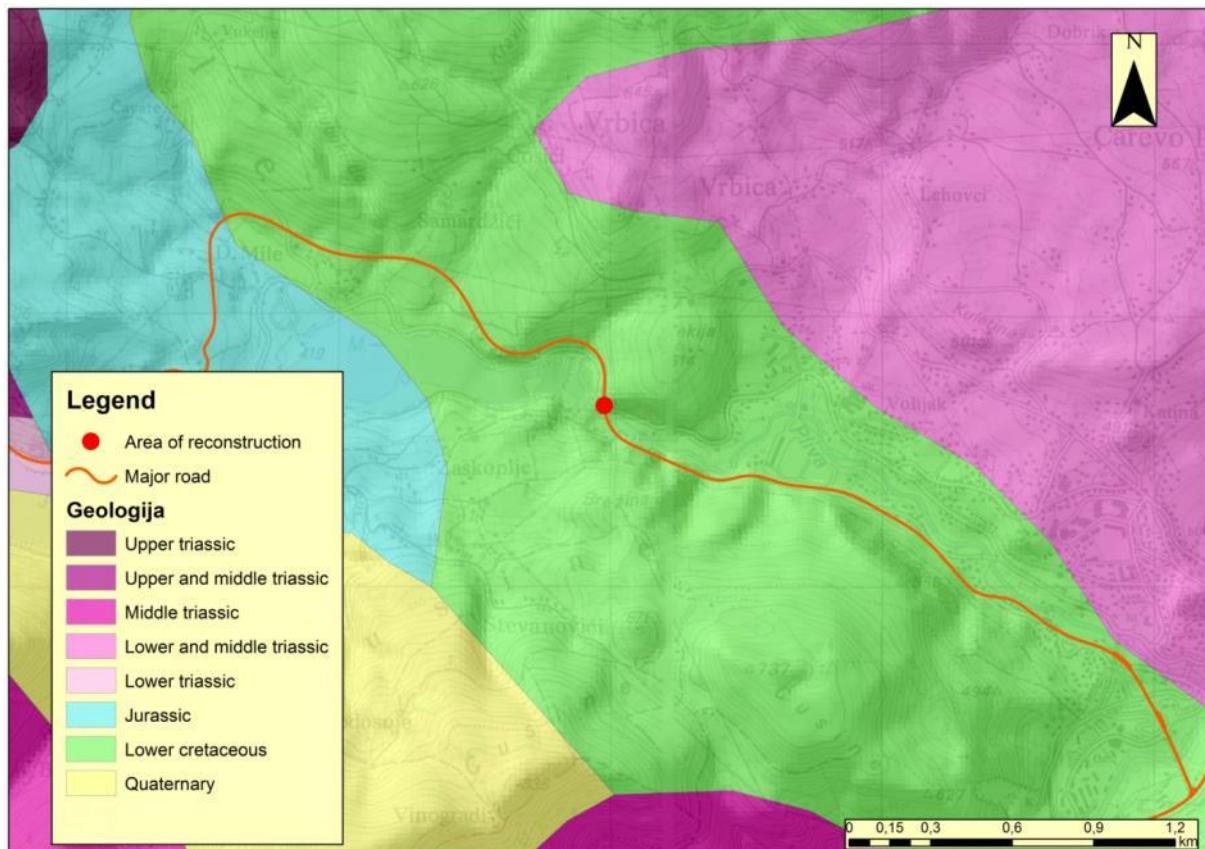

Izvor:Nacrt prostornog plana FBiH 2008.-2028.

Geološku strukturu područja rekonstrukcije karakterišu kvartarne naslage jezerskih i močvarnih sedimenata, koji se mogu naći u gornjem dijelu Plivskog jezera. Na ovim terenima deponuju se mulj i sitnozrni glineno-pjeskoviti materijali. Aluvijalnih nanosa ima duž doline Plive. Konglomerati miocenske starosti, koji se mogu naći na širem području, obično su slojeviti do bankoviti, grubozrni, sa ulošcima laporovitih krečnjaka i pješčara. Valuci su od krečnjaka, veličine zrna 2-20 cm. Sedra u okolini Jajca takođe je iz miocenskog doba.

Naslage kredne starosti predstavljene su kroz krečnjake svjetlosive, sivosmeđe i bjeličaste boje. U ovim stijenama su zastupljeni skoro svi tipovi krečnjačkih stijena. U naslagama gornjeg trijasa dominiraju dolomiti, tanko do debelo uslojeni svjetlosive do bijele boje, a kod srednjetrijaskih sedimenata dominiraju raznobojni rožnaci, pločasti crni krečnjaci, pločasti laporci, zelenkasti siliciozni laporci, mrkožuti i sivozeleni trošni tufovi, tamnosivi glinoviti škriljci i vulkanske breče. Donji trijas zastupljen je kroz naslage pločastih tamnosivih krečnjaka, sa interakcijom sivih laporaca i podređeno crvenkastim krečnjacima.

Slika 9: Geološka karta šireg područja projekta

Izvor:Nacrt prostornog plana FBiH 2008.-2028

5.2. KLIMATSKI USLOVI

Klimatski uslovi predmetnog područja određeni su toplinskim i pluviometrijskim režimom, pa je potrebno definisati osnovne parametre, koristeći klimatološko praćenje i detaljnu analizu istih. Može se reći da je ovo područje pod utjecajem umjerene kontinentalne klime ili umjereno toplog i vlažnog klimatskog tipa (Cfb klima prema Köppen klimatskoj klasifikaciji), dok viša područja karakteriziraju subalpska i alpska klima (preko 1000 metara nadmorske visine)

Prosječna višegodišnja temperatura u Jajcu je 10,1 °C, najtoplji mjesec je Juli, sa prosječnom višegodišnjom temperaturom zraka 19,1 °C, najhladniji mjesec je Januar sa prosječnom višegodišnjom temperaturom -0,9 °C.

Tabela 2. Prosječne temperature i količina padavina za višegodišnje razdoblje (1960.-1984.)

Mjesec	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Prosječno
Temperatura (°C)	-0,9	1,9	5,8	10,0	14,7	17,9	19,1	18,7	15,4	11,1	6,2	1,1	10,1
Količina padavina (mm)	62,8	63,9	61,7	72,0	85,1	94,1	90,6	81,4	78,8	69,6	89,1	90	78,3

Izvor:Federalni hidrometeorološki zavod, Sarajevo

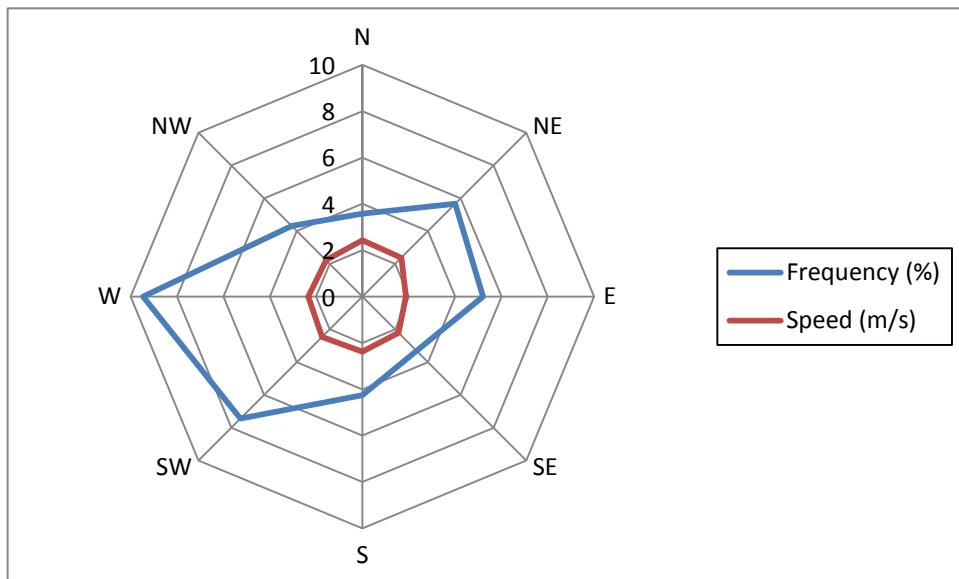
Prosječna količina padavina izmjerena u Jajcu u višegodišnjem periodu iznosi 78,3 mm mjesечно. Najkišniji mjesec je juni, kada je količina padavina 94,1 mm. Najmanja količina padavina je izmjerena u martu, prosječno samo 61,7 mm.

Tabela 3. Prosječna brzina vjetra i frekvencije za višegodišnje razdoblje (1960.-1984.)

Pravac	C	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW
Učestalost(%)	50,4	3,58	5,67	5,2	3,31	4,25	7,44	9,46	4,31
Brzina (m/s)	-	2,43	2,37	1,87	2,21	2,37	2,47	2,34	2,22

Izvor:Federalni hidrometeorološki zavod, Sarajevo

Ruža vjetrova zavisi od geomorfologije, planinskih masiva i smjera toka rijeka. Dominantni vjetrovi dolaze sa zapada i jugozapada, ali većinu vremena zastupljene su tišine.

Slika: 10. Ružavjetrova za MS "Jajce" za višegodišnji period (1960.-1984.)

Izvor: Federalni hidrometeorološki zavod, Sarajevo

5.3. VODE I KVALITET VODA

Most, kako je rečeno ranije, premoštava rijeku Plivu, jednu od desnih protoka rijeke Vrbas. Rijeka se formirala od dva jaka potoka u podnožju planine Smiljevac-Jastrebnjak na 483 m.n.v., a ušće rijeke je u Jajcu, gdje rijeka formira vodopad visine 18 metara. Vodno područje rijeke Plive ima površinu od 788 km^2 (oko 15% površine riječnog sliva rijeke Vrbas). Pliva ima vrlo uravnotežen hidrološki režim. Prema podacima hidrološke stanice Volari, minimalni protok je $Q_{\min} = 11,4 \text{ m}^3/\text{s}$, dok je prosječni protok $Q_{\text{avg}} = 35 \text{ m}^3/\text{s}$.

U neposrednoj blizini mosta nalaze se Plivsko jezero. U jezera je izgrađen vodozahvat za hidroelektranu Jajce I. Zapremina jezera je relativno mala (4.2 hm^3) u odnosu na protok, pa ima vrlo malo utjecaja na nivo protoka Plive.

Slika: 11: Hydrogrfska karta šireg područja projekta

Izvor: JP Ceste FBiH

Rijeka Pliva je ugrožena ljudskim aktivnostima kao što su saobraćaj, poljoprivreda, ne-sanitarno odlaganje otpada i ispuštanje neprečišćenih otpadnih voda iz stambenih objekata u blizini.

Prema Studiji ranjivosti prostora Federacije BiH, rijeka Pliva spada u II. klasu voda po svojoj kvaliteti. Klasa II obuhvata vode koje se mogu koristiti za piće nakon određenog tretmana pročišćavanja, a u prirodnom stanju se koristi za plivanje, sportove na vodi i za rast i razvoj određenih vrsta riba. Izvođač radova će provesti osnovno mjerjenje za praćenje kvaliteta vode prije početka radova

5.4. KVALITET ZRAKA

Praćenje kvaliteta zraka u Jajcu vrši se od 2013.god. od strane Federalnog hidrometeorološkog zavoda. Stanica za nadzor nalazi se u naselju Harmani, oko 2 km istočno od predmetnog mosta. Na toj mjernej stanici mjere se sljedeći polutanti: sumporni dioksid (SO_2), azotni dioksid (NO_2) i lebdeće čestice PM10.

Budući da su kontinuirana mjerjenja provedena samo za nekoliko godina, prikazujemo podatke za 2014., 2015. i 2016. godinu sa ove mjerne stanice.

Tabela 4. Prosječne vrijednosti i broj dnevnih prekoračenja tolerantnih i graničnih vrijednosti⁵ polutanata na mjernej stanici „Jajce“

	Prosječna godišnja vrijednost SO ₂ (µg / m ³)	Broj dnevnih prekoračenja tolerantnih i graničnih vrijednosti (> 125 µg / m ³)	Prosječna godišnja vrijednost NO ₂ (µg / m ³)	Broj dnevnih prekoračenja granične vrijednosti (> 85 µg / m ³)	Prosječna godišnja vrijednost PM10 (µg / m ³)	Broj dnevnih prekoračenja granične vrijednosti (> 50 µg / m ³)
2014.	15	0	9	0	26	36
2015.	22,9	4	12	0	21	19
2016.	12,1	0	15	0	26	55

Izvor: Godišnji izvještaji o kvaliteti zraka u Federaciji BiH za 2014., 2015. i 2016., Federalni hidrometeorološki zavod, Sarajevo

Tabela 5. Prosječne mjesečne vrijednosti polutanata na mjernej stanici „Jajce“

Srednje vrijednosti (µg/m ³) /mjesec	SO ₂			NO ₂			PM10		
	2014.	2015.	2016.	2014.	2015.	2016.	2014.	2015.	2016.
I	26	63	34	16	22	19	62	38	66
II	11	47	12	11	18	12	35	30	24
III	-	27	11	12	14	12	47	16	21
IV	10	17	5	9	10	8	29	7	8
V	9	8	5	6	6	6	15	3	8
VI	8	9	4	5	5	4	15	4	7
VII	8	10	4	5	6	5	12	-	5
VIII	9	13	3	6	7	6	13	-	5
IX	11	11	5	5	7	9	14	-	6
X	18	10	10	9	10	18	19	-	14
XI	27	20	17	12	16	28	18	-	42
XII	32	68	34	14	22	53	32	-	104

Izvor: Godišnji izvještaji o kvaliteti zraka u Federaciji BiH za 2014., 2015. i 2016., Federalni hidrometeorološki zavod, Sarajevo

Na temelju priloženih tabela može se vidjeti da se najveće vrijednosti sumpornog dioksida (SO₂) pojavljuju u zimskom razdoblju. Isto se odnosi i na vrijednosti azotnog dioksida (NO₂) i čestica PM10. Broj dnevnih prekoračenja tolerantnih i graničnih vrijednosti sumpornog dioksida (> 125 µg/m³) u 2015. godini iznosio je 4, a tokom tri godine nije došlo do dnevnog prekoračenja granične vrijednosti azotnog dioksida (> 85 µg/m³). Broj dnevnih prekoračenja granične vrijednosti čestica PM10 (> 50 µg/m³) kreće se od 19 do 55 tokom trogodišnjeg razdoblja.

⁵ Granice i vrijednost tolerancije propisani su u Pravilnikom o o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka (Službene novine FBiH br. 01/12).

Glavni zagađivači zraka na području Jajca su industrijska postrojenja i promet na magistralnoj cesti. Također, tokom zime, zrak se zagađuje iz pojedinačnih peći i kotlova stambenih objekata.

Na osnovu geografskih karakteristika i činjenice da nema značajnih onečišćivača, može se smatrati da je kvaliteta zraka dobra. Izvođač će provesti bazna mjerena za praćenje kvalitete zraka prije početka izvođenja radova

5.5. NIVOI BUKE

Nije bilo praćenja nivoa buke u blizini Projekta; stoga nema dostupnih osnovnih podataka o utjecaju buke na okoliš. Općenito se može reći da je najveći izvor buke promet.

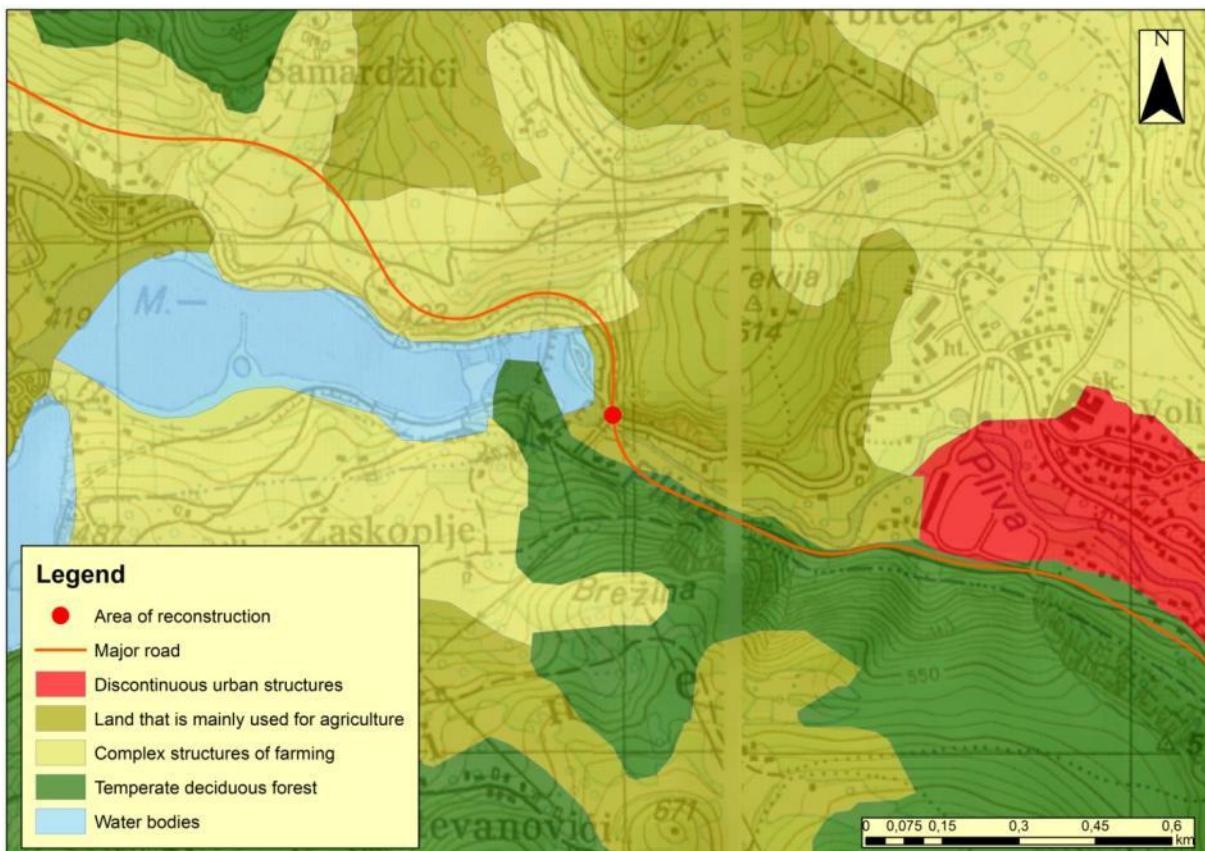
U neposrednoj blizini Projekta nalaze se uglavnom objekti za stambene svrhe (kuće) i poslovne namjene (trgovine), koji su izloženi buci od prometa i sukladno Zakonu o zaštiti od buke, spadaju u šestu zonu, gdje su dopuštene razine buke 70 dB tokom dana i 70 dB noću. Možemo reći da u okolini nema osjetljivih objekata (bolnica, lječilišta i sl.) na koje može utjecati povećan nivo buke.

5.6. TLO I NAMJENA ZEMLJIŠTA

U neposrednoj blizini projekta nalazi se jezero na rijci Plivi. Nema direktnih ili indirektnih uticaja rekonstrukcije mosta na branu i obrnuto. Dominantna namjena okolnog zemljišta je šumska, a u neposrednoj blizini mosta nema stambenih ili poslovnih objekata prema CORINE⁶ metodologiji. Nema poljoprivrednog zemljišta niti zemljišta od visoke važnosti u neposrednoj okolini Projekta.

---

⁶ Koordinacija informacija o okolišu – Evropska Agencija za okoliš

Slika: 12: Namjena zemljišta šireg područja projekta prema CORINE metodologiji

Izvor: Koordinacija informacija o okolišu, [Evropska Agencija za okoliš](#)

5.7. FLORA I FAUNA

Prostor Srednjobosanskog kantona u kome se nalazi općina Jajce, sa geografskim karakteristikama i širokom raznolikošću ekosistema smatra se da u širem području postoji više od 4000 vrsta i podvrsta vaskularnih biljki od kojih su mnoge endemičnog i reliktnog karaktera, te više od 200 vrsta ptica i drugih elemenata biološke raznolikosti.

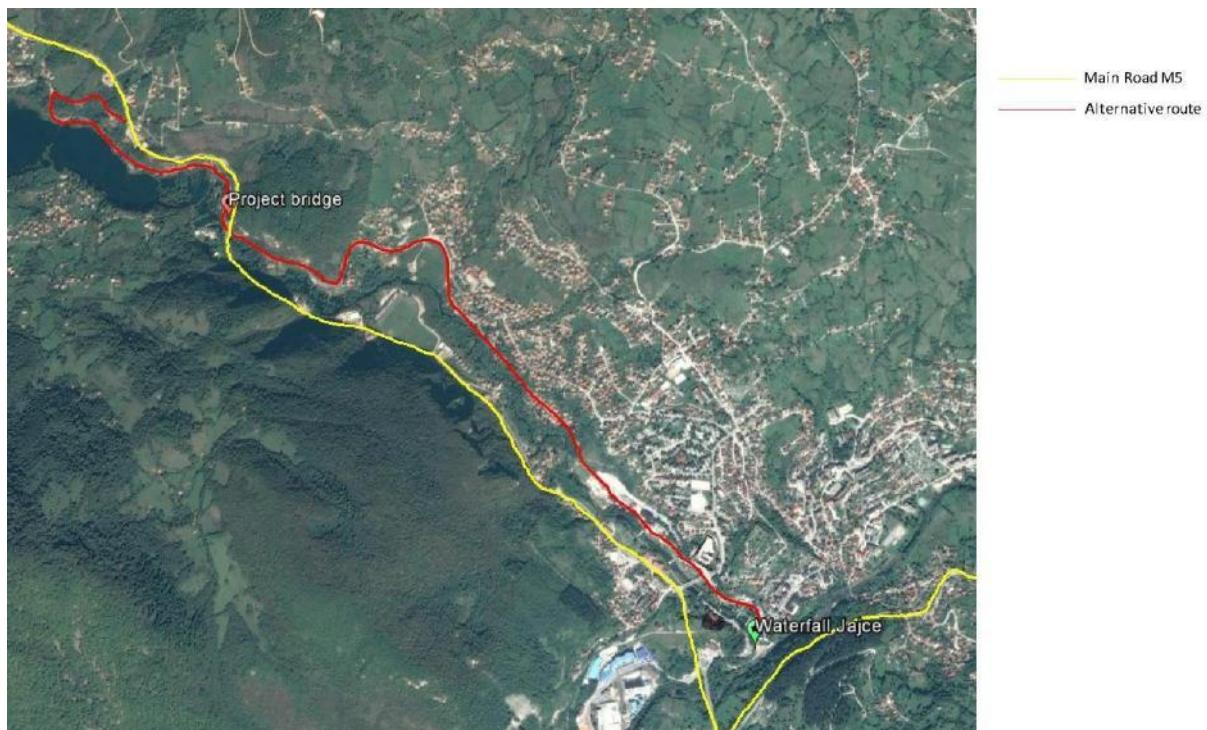
Ne postoje tačni podaci o flori i fauni za predmetnu lokaciju projekta, ali polazeći od činjenice da je ovo već postojeći most i da će skoro sve aktivnosti biti izvedene u okviru korištenog terena, rizik za floru i faunu je minimalan. Međutim, uzimajući u vidi činjenicu da će se radovi izvoditi u koritu rijeke, Izvođač radova će angažovati biologa kako bi izvršio pregled lokacije za osnovu koja je potrebna za monitoring prije početka radova.

5.8. ZAŠTIĆENA PODRUČJA

Lokacija ovog Projekta ne nalazi se unutar nekog područja pod određenim vidom zaštite prema podacima iz Prostornog plana FBH i Prostornog plana Srednjobosanskog kantona. Takođe ne postoje registrovana arheološka nalazišta u promatranom području. Na udaljenosti od 2,5 km istočno od mosta, na ušću rijeke Plive i Vrbasa nalazi se Nacionalni spomenik Plivski vodopad.. U skladu sa Zakonom o zaštiti prirodnih spomenika vodopad Pliva je smješten u prvu kategoriju i predstavlja jedinstvenu formaciju. Uzimajući u ozir udaljenost mosta, radovi na mostu neće imati direktni uticaj na vodopad. Jedini negativni uticaj na spomenik , koji će biti privremen, će se pojaviti tokom rekonstrukcije jer će glavni prilaz biti ograničen.

Slika 13 pokazuje alternativni pravac do vodopada, što minimizira uticaj.

Slika 13: Područje alternativnog pravca Plivskog vodopada

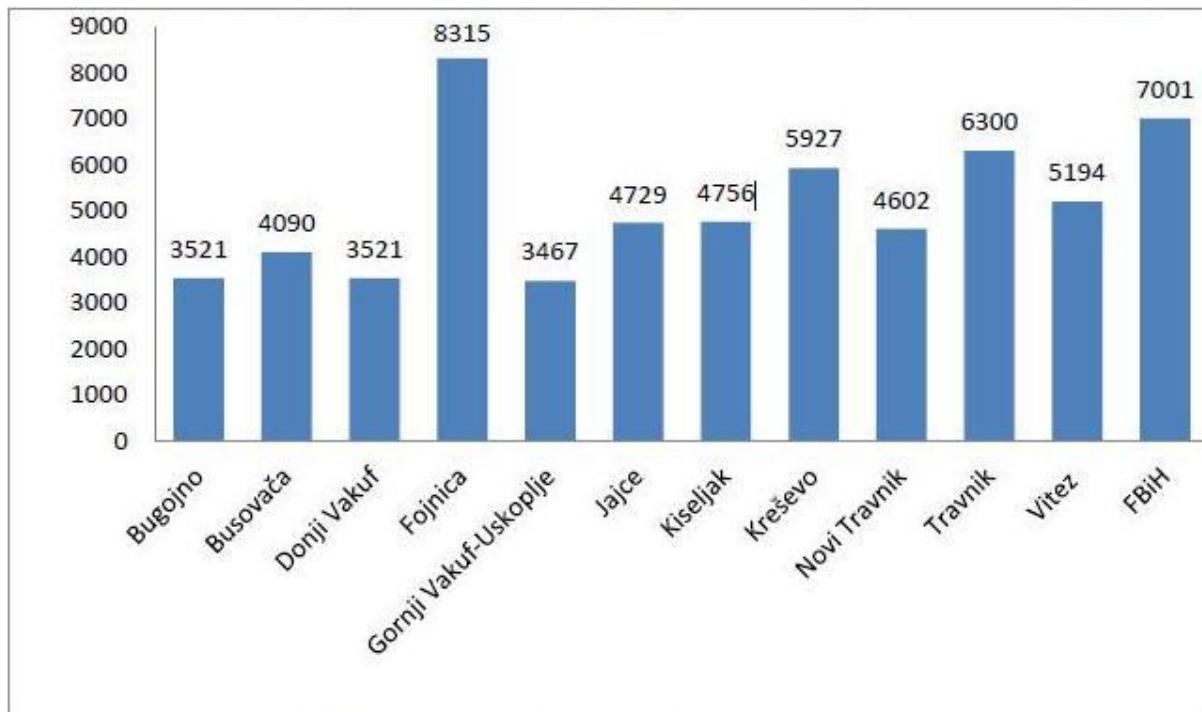
Izvor: JP CesteF BH

5.9. STANOVNIŠTVO I NASELJE

Općina Jajce ima populaciju od 30 758 ljudi koji žive na prostoru od 336,70km². Gustina stanovništva 91 35.stanovnika/km².

GDP (BDP) je iznosio 4729KM u 2012.godini što čini Jajce srednje razvijenu općinu u Srednjebosanskom kantonu

Slika 14: Prikaz GDP u Srednjebosanskom kantonu

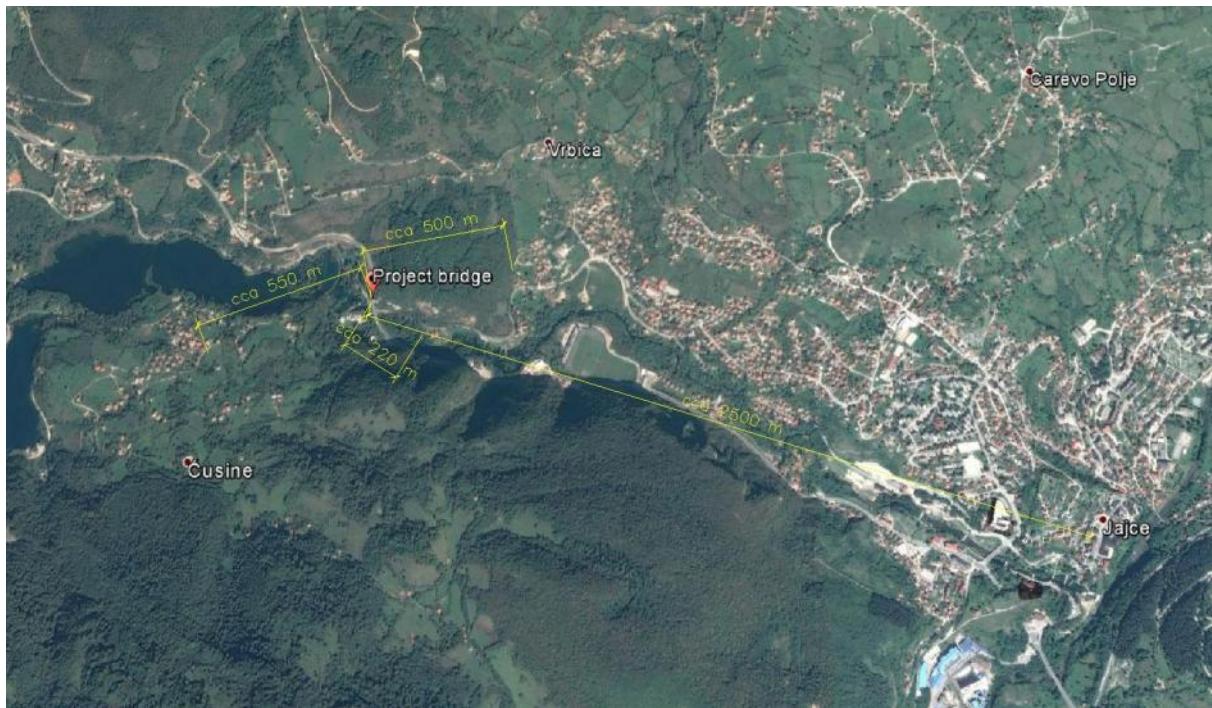
Izvor: Federalni institut za razvoj i programiranje

Općina Jajce ima tri osnovne i dvije srednje škole. Najbliži univerzitet je više od 100 km udaljen.

Zdravstvena zaštita je u Fedealnom projektu od 810 ljudi na jednog doktora. Primarna i sekundarna zdravstvena zaštita, javne apoteke i nekoliko privatnih praksi su prisutne u gradu.

Projekat je stacioniran na rubu entitetske granice. Slika 11 pokazuje udaljenost mosta od najbliže naseljenog mjesta, kao i udaljenost od centra grada. Ovaj prostor je nenaseljen, tako da neće biti uticaja na lokalno stanovništvo

Slika 15: Udaljenost mosta od naseljenog područja

Izvor: JP ceste FBH

Važnost projekta je u tranzitnom prometu kao i u povezivanju Jajca sa sjeverom zemlje i drugim entitetom

6. OPIS MOGUĆIH UTICAJA ZA VRIJEME PRIPREMNIH RADOVA, IZVOĐENJA, KORIŠTENJA I ODRŽAVANJA

6.1. UTICAJ ZA VRIJEME PRIPREMNIH RADOVA

Društveno-ekonomski uticaj

Eksproprijacija i preseljenje:

Kako projekat rekonstrukcije mosta ne podrazumjeva proširenje i most ima jasno definisanu trasu ne postoji potreba za dodatnim zemljištem. U ovom projektu neće bit eksproprijacije niti preseljenja.

6.2. UTICAJ ZA VRIJEME IZVOĐENJA RADOVA

Uticaj na kvalitet zraka

Izduvni gasovi – Mašine koje se koriste za vrijeme izvođenja radova i zastoji u prometu će dovesti do povećanja emisije izdovnih gasova kao što su SO₂, CO₂, CO, NO_x and Pb.

Generiranje prašine – najznačajniji polutanti su čvrste čestice (PM10 i PM2,5). Mogući izvori stvaranja prašine uključuju radove rušenja, aktivnosti pripreme gradilišta, rukovanje građevinskim materijalima kao što su šljunak, pijesak, asfalt, cement i sama gradnja.

Uticaj na jačinu buke i vibracije

Emisije buke vjerojatno će se pojaviti tokom pripreme gradilišta. Mogući izvori buke su: aktivnosti na pripremi gradilišta kao što su izrezivanje postojećeg betona i frezanje asfalta, korištenje alata i opreme, montaža građevinskih materijala na gradilištu; istovaranje građevinskih materijala kao što su šljunak, pijesak, asfalt itd. i uopšte rad mašina za gradnju.

Uticaj na kvalitetu površinskih voda

Moguća kontaminacija vode– Mogući izvori onečišćenja vode su: radovi rušenja, rukovanje s opasnim tvarima (npr. beton, asfalt, hemikalije i boje), neodgovarajuće rukovanje otpadom, oštećenje tekućeg i krutog materijala što može dovesti do propuštanja maziva i goriva (povećano zamućenje, unos masnoća i ulja), bojenje ograde mosta itd. Negativni uticaj može dovesti do slučajnog ispuštanja otrovnih supstanci iz asfalta ili otrovnih boja uvodu.

Utjecaj na biološke i prirodne resurse

- Rad teških mašina za vrijeme izgradnje može dovesti do prekrivanja biljaka prašinom (npr. Blokiranje i oštećivanje stoma, zasjenčivanje, oštećenje površine listova itd), što će utcati na hranu za životinje;

- Zagađenje vode i zagađenje zemljišta sa teškim metalima (gorivo i mazivo u slučaju izljevanja) može uticati na ribe i vodozemce, kao i na životinje koje obitavaju na tom području
- Ako se zemljani radovi ne provedu pažljivo korito rijeke može promjeniti tok.

Uticaj na zaštićena područja

Posmatrani projekat se ne nalazi na nekom zaštićenom prostoru. Na udaljenosti od 2,5 km istočno od mosta, na ušću rijeke Plive i Vrbasa nalazi se Nacionalni spomenik Plivski vodopad.. U skladu sa Zakonom o zaštiti prirodnih spomenika vodopad Pliva je smješten u prvu kategoriju i predstavlja jedinstvenu formaciju. Mogući negativni uticaj na vodopad je u slučaju akcidentnih situacija (izljevanje, ulja, masti, goriva i sl) za vrijeme izvođenja radova

Uticaj na stanište riba i kvalitet vode

Negativni uticaj na stanište riba može se pojaviti za vrijeme slijedećih aktivnosti: radovi na rušenju, radovi u neposrednoj blizini korita rijeke, ispuštanje betona, asfalta, boja i drugih hemikalija u vodotok, odlaganje sitnih čestica u vodotok.

Radovi na temeljima mosta mogu prouzrokovati promjenu toka rijeke ukoliko se radovi ne budu izvodili adekvatno.

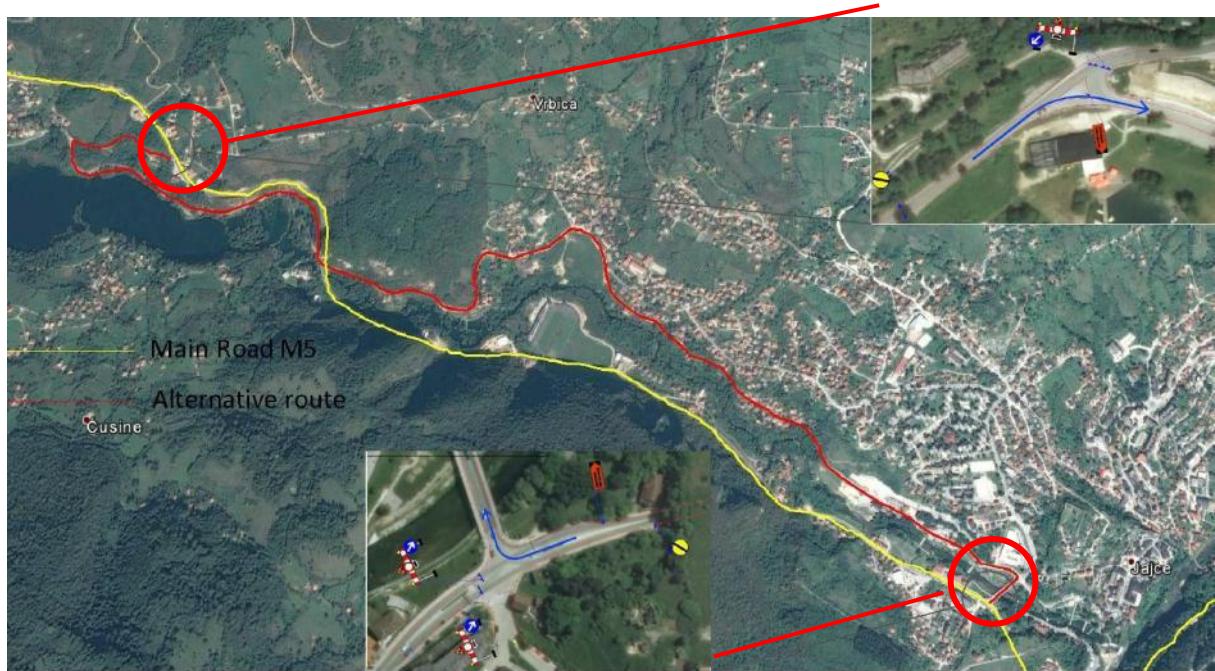
Utjecaj na vrijednosti krajolika

Djelomična izmjena krajolika i vizualnih aspekata može se očekivati organiziranjem gradilišta, prisustvom osoblja i strojeva na licu mjesta. Ti učinci privremeni su i zanemarivi.

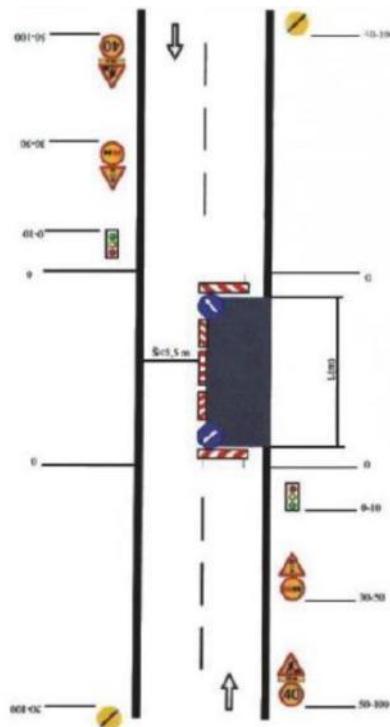
Utjecaj na sigurnost prometa i tok prometa

Zagušenje prometa - povećana prometna opterećenja, što dovode do zagušenja , vjerojatno će se doživjeti na lokalnim cestama i na magistralnoj cesti (M-5). To se naročito očekuje tokom dostave građevinskog materijala na gradilište i sakupljanje otpada s gradilišta. Za vrijeme izvođenja radova jedna prometna traka na mostu će biti zatvorene tako da se očekuje zegušenje u prometu, ovo je takođe važano pitanje tokom ljetnih mjeseci kada na ovoj dionici promet znatno veći.

Planirani rok za izvođenje radova je (cca 20 dana), pa će poseban režim prometa na mostu biti u tom period kako je prikazana na slici 17.

*Slika 16: Udaljenost mosta od naselja**Izvor: JP Ceste F BH*

Mjere za sigurnost proemat će biti primjenjene za vrijeme izvođenja radova, gdje će jedna traka biti otvorena za promet, uključujući signalizaciju i opremu ceste kao što je prikazano na Slici 17

*Slika 17: Mjere sigurnosti prometa za vrijeme izvođenja radova**Izvor: JP Ceste F BH*

Stanovništvo i uticaj sigurnosti

Lokalno stanovništvo može osjetiti sigurnosne uticaje u smislu neadekvatnog osiguranja gradilišta.

Društveno ekonomski uticaj

Privremeno zauzimanje i štete na privatnim posjedima

Do sada nije utvrđeno da će biti potrebno privremeno zauzimati privatno zemljište kako bi se formiralo gradilište za mašine i neophodni materijal. Očekuje se da zemlja u vlasništvu Investitora bude iskorištena za ovu svrhu. Ukoliko se naknadno utvrdi da je potrebno privremeno koristiti dio privatne zemlje, ovo će biti dogovoren sa vlasnicima zemlje inaknada će biti dogovoren u skladu sa RPF.

Nova radna mjesta i uticaji na lokalne firme (pozitivan): Očekuje se da će se stvoriti nove poslovne prilike za lokalne firme kao što su prijevoznici, dobavljači i druge uslužne usluge. Očekuje se da će Projekt imati pozitivne uticaje na lokalne mogućnosti zapošljavanja s otvaranjem novih radnih mesta tokom izgradnje cesta. Ovaj se uticaj smatra kratkoročnim i malim.

Uticaj na zaštićena prirodna područja: za vrijeme izvođenja radova mogući su zastoji u prometu zbog zatvaranja jedne prometne trake. To će povremeno prouzrokovati ograničavanje prilaza prema Vodopadu Pliva.

Utjecaj na životne uvjete u lokalnim zajednicama

Područje u neposrednoj blizini gradilišta nije naseljeno, pa nema uticaja na lokalne zajednice. Ipak, moguće su štetne posljedice tokom gradnje:

- povećanje buke,
- odlaganje građevinskog otpada,
- kratkoročni prekidi u opskrbi vodom i električnom energijom, telefonskim i internetskim vezama, skupljanju otpada, redovnom javnom prijevozu, isporuci pošte.
- lokalne firme mogu biti pogodene uslijed kasnih isporuka dobara i proizvoda. Uticaj je kratkoročan i nizak zbog postojanja alternativnog puta

Uticaj na lokalni promet: Lokalni promet će se povećati (uključujući teške mašine i vozila) i samo će jedna prometna traka biti u funkciji, što će prouzrokovati kašnjenja i ograničene

Pregled terena: Dana 02 septembra 2017. godine izvršen je terenski obilazak (most preko rijeke Plive) neophodnog za projektne aktivnosti i zaključeno je da se zemljište ne koristi niti formalno ni neformalno

Slika 18 (a-d): Fotografije napravljene za vrijeme obilaska terena 2.septembra, 2017

a) zemljiste u blizini mosta

b) javno zemljiste u blizini mosta

c) javno zemljiste ispred mosta

d) javno zemljiste ispred mosta

Izvor: JP Ceste FBH

6.3. UTICAJ ZA VRIJEME KORIŠTENJA I ODRŽAVANJA

Kako most već postoji, ne očekuje se novi negativan uticaj na okoliš, niti pogoršanja potojećih negativnih uticaja za vrijeme korištenja i održavanja.

Društveno-Ekonomski uticaji

Uticaj na promet: U skladu sa Tabelom 1: Promet na magistralnoj cesti M 5, dionica Rogolji-Jajce Zapad će rasti za vrijeme prve faze eksploatacije mosta, tako da će do kraja 2018. Broj vozila će se povećati za cca 20% u odnosu na broj vozila iz 2015 (zadnje dostupni podaci za

PGDS). Nadalje, povećanje brzine se očekuje zbog poboljšanja svih elemenata na mostu koji su uzrokovali problem.

6.4. POZITIVNI UTICAJI

Provedba projekta doprinosiće boljim ekološkim i društveno-ekonomskim uslovima, te će imati pozitivne uticaje na kvalitetu života lokalne zajednice. Postoji nekoliko društvenih i ekoloških mogućnosti koje su otkrivene u projektu:

- poboljšanje mosta u smislu konstruktivne stabilnosti,
- smanjenje zagađenja rijeke Plive i cjelokupnog okruženja zbog poboljšanja sistema odvodnje (ugradnja separatora)
- Poboljšanje pristupa vodopadu Pliva za pješake i za vozila;
- sigurniji prometni uslovi za vozače poboljšanjem građevinskih elemenata kolovozne konstrukcije,
- povećana sigurnost pješaka rekonstrukcijom pješačkog pločnika s obje strane mosta;
- manje štete na vozilima,

6.5. Mjere poboljšanja

Tabela 6: Mjere poboljšanja

Uticaj	Improvements to be achieved	Cost Assessment (US\$)		Institutional Responsibility	
		Operative	Implementation	Operative	Implementation
▪ Promet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poboljšana stanja cesta i poboljšanje sigurnosti prometa ▪ Bolji protok prometa; ▪ Povećanje sigurnosti pješaka 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač	JP Ceste FBH
▪ Društveno-ekonomski	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nove poslove i poslovne mogućnosti za lokalne građevinske radnike i firme, ▪ Poboljšanje lokalne komunikacije prema važnim javnim sadržajima, zdravstvenim ustanovama, školama i poslu; 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač	JP Ceste FBH
▪ Voda	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poboljšanje zaštite rijeke Plive sa obnavljanjem sistema odvodnje voda (ugradnjom separatora ulja i maziva) i redovnim održavanjem istih ▪ Poboljšanje i obnova hidroizolacije 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač	JP Ceste FBH
▪ Vizuelna estetika i krajolik	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poboljšanje vizualnih aspekata mosta i okolnog područja. 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač	JP Ceste FBH

7. MJERE UBLAŽAVANJA

Svrha ovog ESMP je utvrđivanje mjera ublažavanja povezanih s uticajima na okoliš koje su identificirane za ovu projektnu aktivnost. Mjere ublažavanja uključene su u ovaj odjeljak i sažete u tabeli 7. Ovo poglavlje uključuje i opće odredbe i mjere ublažavanja koje će angažirani izvođač za rekonstrukciju morati poštivati i/ili obavljati. Zahtjevi koje Izvođač treba slijediti, osim odredbi ESMP, bit će navedeni u nizu planskih dokumenata (planova) koji će izraditi izvođač prije početka radova. Razvoj takvih dokumenata omogućit će prilagodbu mjera ESMP na temelju potencijalnih novih saznanja na licu mjesta, kao rezultat javnih konsultacija ili izvođenjem baznih mjerena.

U sklopu Tenderske dokumentacije (TD) za izvođača, JP Ceste FBH će zahtijevati da Izvođač podnese plan organizacije gradilišta (CSOP), koji će naznačiti određene zahtjeve, kako za dovršenje radova tako i za provedbu mjera ublažavanja.

CSOP se sastoji od slijedećih elemenata⁷:

- (i) Opis pripremnih radova i opis organizacije lokacije tokom i nakon izgradnje (projekt pristupnih cesta, gradilišnih cesta, manipulativnih i parkirnih mjesta, raspored instalacija, projektiranje i organizacija privremenih građevinskih objekata, sanacija terena po završetku radova). Ovaj dio CSOP-a mora sadržavati tehnički opis, proračun i grafičke priloge te BoQ (predmjer radova).
- (ii) Tehnološka shema (mjesto i rad skladišta i odlagališta materijala, mjesto održavanja mehanizacije, odlagališta za posebne vrste otpada, skladištenje opasnih i štetnih tvari). Ovaj dio CSOP-a mora sadržavati tehnički opis, proračun i grafičke priloge te BoQ (predmjer radova).
- (iii) Elaborat sigurnosti (Elaborat zaštite na radu i Elaborat o zaštiti od požara i eksplozija), koji će, prema odredbi ovog ESMP, uključiti Plan upravljanja u slučaju nesreća (MPCA); i
- (iv) Praktični plan provedbe ESMP i, između ostalog, detaljan Plan upravljanje otpadom (WMP).

Dodatni zahtjev za Izvođača, kako je predviđeno ovim ESMP, jest izraditi i podnijeti detaljan Plan upravljanja prometom (TMP) 30 dana prije početka radova (u skladu s Dodatkom 4. Upravljanje sigurnošću prometa na cestama ESMF-a). TMP također uključuje upravljanje prometom prema sezoni, naročito pokušavajući minimizirati učinke tokom ljetnih mjeseci u kojima je promet na ovom području izuzetno visok.

U okviru projekta, JP Ceste FBH je pripremilo je Okvir politike preseljenja (RPF) koji pojašnjava principe eksproprijacije/preseljenja zemljišta i naknade, organizacijskih aranžmana i postupaka planiranja akvizicije / preseljenja zemljišta. RPF služi kao vodič za

---

⁷ Pravilnik o organizaciji gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju, (Službeni glasnik FBiH br. 48/09)

pripremu RAP-a koji je potreban ukoliko na projektu postoji potreba za otkup zemljišta. U ovom pod projektu ne očekuje se eksproprijacija tako da RAP nije potreban.

7.1. MJERE UBLAŽAVANJA U FAZI PRIJE POČETKA GRAĐEVINSKIH RADOVA

7.1.1. Izvođača

JP Ceste FBH će osigurati kroz ugovorne odredbe da se građevinska djelatnost obavlja bez opasnosti po zdravlje i sigurnost svih radnika i lokalne zajednice. Stoga će Izvođač planirati, koordinirati, nadzirati i pratiti poduzete aktivnosti kako bi učinkovito smanjili rizike koji se pojave tokom rada.

ESMP je sastavni dio TD (tenderske dokumentacije) i Ugovora za izvođenje radova. Izvođačeva obaveza je je uključiti provedbu mjera zaštite okoliša i socijalne zaštite u ukupne troškove.

Izvođač će morati dati kratku izjavu koja potvrđuje da:

- Su uvjeti ESMP procijenjeni i uključeni u cijenu ponude,
- Izvođač radova ima kvalificiranu i iskusnu osobu u Izvođačevom timu koja će biti odgovorna za ispunjenje zahtjeva zaštite okoliša i društvene odgovornosti ESMP-a.
- Izvođač će se pridržavati važećih zakona BiH i FBiH, EU standarda i zahtjeva Svjetske banke, uključujući relevantne operativne politike, ovog ESMP, ESMF-a i Smjernica za zaštitu okoliša, zdravlje i sigurnost, gdje je to primjenjivo.

Sljedeći ugovorni uvjeti primjenjuju se na Izvođače radova koji su zaposleni od strane JP Ceste FBH:

- Izvođač će morati pripremiti CSOP specifičan za određenu lokaciju u skladu sa zahtjevima ovog ESMP. Prije dostavljanja ugovora i potpisivanja, svi dostavljeni CSOP-ovi će službeno pregledati JP Ceste FBH.
- Izvođač će dostaviti službena pisana izvješća JP Ceste FBH u skladu sa zahtjevima iz ESMP koji je dio ovog dokumenta;
- JP Ceste FBH je odgovorno za upoznavanje svih Izvođača radova, podugovarača i osoblja koje rade na Projektu na sadržaju i odredbama ovog ESMP i svim kaznama koje proizlaze iz neusklađenosti s njima;
- Izvođač je odgovoran za obavještavanje JP Cesta FBH odmah nakon primitka bilo kakvih žalbi ili pritužbi, kao i odmah nakon utvrđivanja i provedbe svih korektivnih radnji. Izvođač će obavijestiti podnositelja žalbe o mehanizmu za rješavanje žalbi. Sve žalbe će biti registrirane u Centralnom odjelu za povratne informacije (CFD) i prijavljene u Centralnu evidenciju žalbi. Izvođač će popuniti obrasce za podnošenje žalbe navedene u Dodatku 2. ove ESMP na redovnoj osnovi, u mjesечnim razmacima, dostavitiće mjesečna izvješća izvođaču.

Izvođač će mjesečno dostavljati izvješaje o upravljanju i praćenju radnih uvjeta direktnih i indirektnih radnika na gradilištu i osigurati postojanje sistema za praćenje usklađenosti s radnim, zdravstvenim i sigurnosnim standardima.

Izvođač mora:

- osigurati da svi radnici moraju biti u skladu sa svim državnim / federalnim zakonima o radu i zdravlju i sigurnosti, kao i svim drugim relevantnim standardima, uključujući smjernice EHS. Svjetske banke i bit će odgovoran ako ih ne zadovolji,
- će biti odgovoran za sve aktivnosti poduzete od njegovih kooperanata,
- održavat će redovitu učinkovitu dvosmjernu komunikaciju sa svim zaposlenicima, razmjenjivati informacije i pomagati odmah u rješavanju nepredviđenih problema.
- razmjenjivati informacije i zahtijevati sve planove podizvođača koji se bave povezani s njihovim radnim aktivnostima.

Predložene mjere ublažavanja mjera će biti dodane u tenderskoj dokumentaciji I u ugovor sa Izvođačem. ESMP je sastavni dio programa rada i kao takav će biti dostavljen Izvođaču.

7.2. MJERE UBLAŽAVANJA U FAZI IZGRADNJE

7.2.1. Upravljanje okolišem

Tokom faze izgradnje, Izvođač će dodijeliti odgovornost nadgledanja svakodnevne usklađenosti s ESMP vodećim inženjerom.

Izvođač će biti odgovoran za provedbu svih mjera uključenih u ESMP za sve aktivnosti poduzete u smislu ugovora o izgradnji (uključujući rad podizvođača).

Usklađenost izvođača s opremom ESMP procjenjivat će Nadzorni inženjer imenovan od strane JP Cesta FBiH, u skladu sa Uredbom o uređenju gradilišta, obveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju FBiH (Službeni glasnik FBiH, broj 48 / 09, 75/09 i 93/12).

Pregled usklađenosti dostaviti će Izvođač JP Cestama FBH. O neusklađenostima, incidentima i odstupanjima od ESMP-a bit će obaviješteni JP Ceste FBH ili nadzorni inženjer, što je prije moguće, u roku od 24 sata od trenutka nastanka, pri čemu će JP Cesta FBiH reagirati na pojavu čim prije i primijeniti korektivne mjere s rokom za njihovo poduzimanje.

Sve mjere ublažavanja navedene su u Tabeli 7. Plan upravljanja okolišnim i socijalnim uticajima.

7.2.2. Zdravlje i sigurnost

Radovi na sanaciji mosta mogu predstavljati zdravstvene i sigurnosne rizike za građevinske radnike i posjetitelje gradilišta. Korisnici cesta i građevinski radnici bit će izloženi riziku: biofizikalni faktori rizika za zdravlje (npr. buka, prašina, hemikalije, građevinski materijal, kruti otpad, otpadne vode, prenosne bolesti i sl.), i (ii) prometne nesreće uslijed građevinskog prometa teških mašina tokom izgradnje.

Stoga je Izvođač dužan:

- osigurati da samo ispravno obučeni / licencirani ljudi rade sa teškim mašinama,
- provesti odgovarajuće sigurnosne standarde za sve radnike i posjetitelje lokacije, koji ne bi smjeli biti niži od onih utvrđenih međunarodnim standardima, uz pridržavanje nacionalnih standarda FBiH,
- osigurati osnovne sigurnosne značajke za posjetitelje, kao što su znakovi upozorenja za zaštitu i zabranu pristupa nesigurnim područjima ili obavezu svakog posjetitelja da nosi kacigu prije ulaska u gradilište,
- osigurati radnicima sigurnu i zdravu radnu okolinu, uzimajući u obzir prisutne rizike u svojoj posebnoj aktivnosti sanacije cesta i specifičnim vrstama opasnosti na radnim područjima,
- osigurati ličnu zaštitnu opremu (PPE) za radnike, kao što su sigurnosne čizme, kacige, maske, rukavice, zaštitne odjeće, zaštitne naočale, zaštitne naočale s cijelom licem i zaštitu ušiju. Održavanje PPE pravilnim čišćenjem prljave opreme i zamjenom oštećenih sa novom.
- sigurnosne procedure uključuju pružanje informacija, obuku i zaštitnu odjeću radnicima uključenim u opasne operacije i pravilno obavljanje njihovog posla.

Imenovanje voditelja za zaštitu okoliša, zdravlje i sigurnost radnika

7.2.2.1. Sigurnosni angažmani

Izvođač bi trebao osigurati da se svi mogući rizici tokom rada eliminiraju ili svedu na minimum. Kako bi se spriječila mogućnost nesreća na većim nivoima, potrebno je planirati i razviti mјere za smanjenje štetnih utjecaja. Dužnost Izvođača je stvoriti Plan upravljanja u slučaju nesreće (MPCA).

MPCA treba uključiti organizacijsku strukturu, odgovornosti, postupke, komunikaciju, obuku, sredstva i druge mјere potrebne za pružanje odgovarajuće reakcije Izvođača u slučaju nesreća koje bi mogle nastati tokom projekta. Najvažnije stavke MPCA su sljedeće:

- Identificiranje potencijalnih opasnosti i nesreće velikih razmjera,
- opće procedure za sve izvanredne situacije i nesreće koje se mogu pojaviti tokom Projekta zbog prirodnih nepogoda, nedostataka u opremi uslijed ljudskih pogrešaka,
- opis preventivnih mјera protiv nezgoda,

- osposobljavanje radnika za njihove uloge i odgovornosti prilikom nezgode,
- određivanje odgovorne osobe na licu mjesta,
- hitne postupke komunikacije,
- informacije i kontakte važnih lokalnih vlasti i hitnih službi,
- Interno i eksterno uzbunjivanje,
- planove reagovanja za određene vrste opasnosti, primjerice medicinsku pomoć, požar itd.

MPCA treba obuhvatiti

- Plan reagovanja u slučaju izljevanja,
- Pripravnost u hitnim slučajevima,
- Plan reagovanja u akcidentnim situacijama.

Izvođač je također obavezan da:

- Izvođač bi trebao osigurati prijenosne toalete na gradilištima, ako oko 25 ljudi radi cijeli dan mjesec dana. Mjesto prijenosnih objekata mora biti najmanje 6 m od odvodnog sistema i površinskih voda. Ovi prijenosni toaleti trebaju se čistiti jedanput dnevno, a svu kanalizaciju treba napumpati iz spremnika za prikupljanje jednom dnevno i treba ih dovesti do uobičajenog septičkog spremnika za daljnje postupanje.
- Izvođač bi trebao osigurati građevinskim radnicima na svim gradilištima flaširane vode za piće.

7.2.2.2. *Prva pomoć*

Izvođač će:

- Osigurati da su objekti koji pružaju zdravstvenu zaštitu i prvu pomoć lako dostupni. Prikladno opremljene stanice prve pomoći moraju biti lako dostupne na čitavom radnom području,
- dokumentirati i prijavljivati nezgode, bolesti i nezgode na radnom mjestu,
- spriječiti nezgode, ozljede i bolesti koje potječu iz, u svezi s ili nastaju tokom rada, što je moguće više moguće smanjiti mogući uzrok opasnosti na način koji je u skladu s dobrom međunarodnom praksom;
- utvrditi potencijalne opasnosti za radove, posebno one koji bi mogli predstavljati prijetnju po životu i pružiti potrebne preventivne i zaštitne mjere;
- osigurati da se vozači gradilišta strogo pridržavaju pravila vožnje;
- osigurati odgovarajuću rasvjetu uz cestu.

7.2.3. Promet i sigurnost prometa na cestama

Izvođač će izraditi CSOP koji uključuje pripremu i organizaciju gradilišta tokom i nakon izgradnje, uključujući ceste na gradilištu, tj. Plan upravljanja prometom (TMP). Promet na gradilištu treba regulisati na isti način kao i na javnim cestama.

Izvođač je dužan:

- pripremiti i dostaviti TMP JP Ceste FBH na odobrenje, najkasnije 30 dana nakon početka radova na bilo kojoj komponenti projekta uključenoj u preusmjeravanje i upravljanje prometom.
- U svrhu neprekinutog kretanja prometa tokom rekonstrukcije most, uključiti u TMP sljedeće dijelove: detaljne crteže prometnih rješenja prikazom svih zaobilaznica, privremenih cesta, privremenih okretišta, neophodnih ograda, signalizacije / rasvjete, prometnih znakova itd.
- Osigurati signalizaciju na magistralnoj cesti.
- Instalirati i održavati informativnu tablu na svakoj važnoj raskrsnici, na cestama koje će se koristiti tokom rekonstrukcije na kojoj će jasno biti naznačeni sljedeće podaci na lokalnom jeziku:
  - lokacija: lokacija i naziv mjesta,
  - trajanje gradnje,
  - razdoblje predloženog obilaznog / alternativnog puta,
  - kartu predložene obilaznice,
  - ime i adresu za kontakt / telefonski broj odgovornog osoblja,
  - ime i kontakt / telefonski broj izvođača radova,
  - Iskrena isprika zbog uzrokovanih neugodnosti.

TMP treba sadržavati pojedinosti o sljedećem:

- Plan gradnje po fazama,
- Početak i trajanje radova,
- Pregled postojećih uvjeta u blizini gradilišta,
- Utvrđivanje pogođenih područja,
- Mjere ublažavanja,
- Plan javnog prijevoza, na primjer, raspored, promjenu rasporeda, poremećaj i slično,
- Planove cirkulacije, uključujući zone ulaska i izlaza, trase za vuču materijala, okretaljke, parkirališta, zone međusobnog povezivanja s drugim prometnim cestama itd.

- Trase za pješake i vozila,
- Kontrola prometa za svaku očekivanu intervenciju, uključujući prikaz prepreka, staze, plan prometne signalizacije, znakove upozorenja itd.
- Zahtjevi za posebna vozila, na primjer, one velikih dimenzija,
- Gradilišne ceste (pristup, rampe, utovar, istovar),
- Priključne ceste za opskrbu vozila i skladištenje materijala,
- Očekivanu interakcija pješaka i vozila,
- Ulogu i odgovornosti osoba na gradilištu u vezi s upravljanjem prometom,
- Upute o postupcima kontrole prometa, uključujući hitne situacije.

TMP bi također trebao sadržavati odgovarajuću komunikaciju s sanovništvom koje je pogodjeno radovima o prometu i pravovremenom informiraju o promjenama u odvijanju prometa / blokade ceste.

TMP treba redovito pratiti (odgovornost nadzornog inženjera) i revidirati kako bi se osigurala učinkovita primjena i uzeti u obzir sve promjene na gradilištu. Svi radnici na gradilištu trebali bi se upoznati s TMP-om.

7.2.4. Sigurnost gradilišta

Izvođač će osigurati gradilište. Građevinsko zemljište mora biti popraćeno tablom s podacima o radovima i sudionicima u gradnji (ime investitora, ime izvođača, ime projektanta, ime i vrsta gradnje, početak i završetak radova). Ove mjere su neophodne kako bi Izvođač mogao osigurati sigurnost gradilišta i zabraniti ulazak od neovlaštenih osoba.

Elaborat o sigurnosti na radu i Elaborat o zaštiti od požara i eksplozije treba uključivati detaljne mjere sigurnosti na gradilištu kako bi se osigurala sigurnost mesta i uklonili mogući rizici i štetni utjecaji na zaposlenike i neovlaštene osobe.

7.2.5. Otkup zemljišta, nedobrovoljnog preseljenja i ekonomskog premještanja

Do sada nije utvrđeno da će biti potrebno privremeno otkupiti privatno zemljište kako bi se formiralo gradilište za mašine i neophodni materijal. Međutim, ako privremeno izuzimanje privatne zemlje bude neophodno za vrijeme izvođenja radova, isto će biti provedeno u skladu sa RPF. Izvođač radova je odgovoran da radovi teku u pravom smjeru

7.3. MJERE UBLAŽAVANJA U OPERATIVNOJ FAZI

Potrebno je da JP Cesta FBH izvrši upute navedene u Tabeli 7. Plan upravljanja okolišnim i društvenim uticajima u operativnoj fazi.

7.4. SAŽETAK MJERA UBLAŽAVANJA UTICAJA

Tabela 7: Plan upravljanja okolišem i društvenim aspektima (ESMP)

Uticaj/problem	Mjere ublažavanja uticaja	Procjena troškova (US\$)		Institucionalna odgovornost		Komentari
		Operativno	Implementacija	Operativno	Implementacija	
FAZA PRIJE IZGRADNJE						
▪ Uticaji na životne uvjete	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informisanje lokalnih zajednica o obimu radova i trajanju istih prije početka građevinskih radova, putem lokalnih novina, oglasnih ploča općine i web stranice kao i preko web stranice JP Ceste, čim se ugovor potpiše ▪ informisanje korisnika puta putem ploče za informacije o gradilištu i informativnog letka na gradilištu 	Interni resursi	Interni resursi	JP Ceste FBiH	JP Ceste FBiH	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uticaji na životne uvjete ▪ Korisnici puteva se redovno obavještavaju o građevinskim radovima na putevima preko radio-vijesti i saopštenja za auto-moto klub.
▪ Usklađenost sa nacionalnim zakonodavstvom	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pribavljanje svih potrebnih dozvola za implementaciju projekta. 	Interni resursi	Interni resursi	JP Ceste FBiH + Projektant	JP Ceste FBiH	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prevencija negativnih uticaja
▪ Ograničenja upotrebe zemljišta I	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izbjegavati privatnu imovinu gdje je to moguće; ▪ Izvođač radova će organizovati gradilište u saradnji i 	Interni resursi	Interni resursi	Izvođač	JP Ceste FBiH	

Juli 2017

Uticaj/problem	Mjere ublažavanja uticaja	Procjena troškova (US\$)		Institucionalna odgovornost		Komentari
		Operativno	Implementacija	Operativno	Implementacija	
Štete na privatnom vlasništvu	<p>sporazumom sa općinom Jajce;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ U slučaju da se ne može izbjeći povremeno korištenje zemljišta, pogodjenim vlasnicima/ korisnicima će biti obezbeđena naknada (primjena RPF-a o RAP-a), kao i naknada za nemogućnosti daljeg predviđenog korištenja zemljišta. 			radova + JP Ceste FBIH		
▪ Stvaranje radnih mјesta i uticaj na lokalno poslovanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Unaprijed obavijestiti javnost o građevinskim radovima, kako bi se omogućilo privrednicima i radnicima u toj oblasti da se pripreme za potražnju na tržištu putem lokalnih novina, oglasne ploče i internet stranice općine kao i preko web stranice JP Ceste odmah po potpisivanju ugovora 	Interni resursi	Interni resursi	Izvođač radova + JP Ceste FBIH	Izvođač radova + JP Ceste FBIH	Primjenjuje se ako Izvođač radova ima potrebuza dodatnom random snagom.
FAZA IZGRADNJE						
▪ Ograničenje pristupa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprovоđenje odredbi o pravovremenom informisanju građana putem medija o predstojećim građevinskim radovima, očekivanom trajanju radova, alternativnim prvcima itd., putem informativne brošure na gradilištu, lokalnih novina, oglasne ploče i internet stranice općine, kao i preko internet stranice JP Ceste odmah po potpisivanju ugovora ▪ Implementacija TMP. ▪ Postavljeni jasni znakovi. Obaveštenja o zatvaranju puteva putem medija ili drugih aktera u vezi s bezbjednošću na putu. ▪ Površine na kojim su uskladišteni materijali i oprema 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač radova	Nadzorno Tijelo*	

Juli 2017

Uticaj/problem	Mjere ublažavanja uticaja	Procjena troškova (US\$)		Institucionalna odgovornost		Komentari
		Operativno	Implementacija	Operativno	Implementacija	
	jasno su označeni i spriječen neovlašten pristup.					
▪ Uticaji na životne uvjete lokalnog stanovništva	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pružanje blagovremenih informacija građanima o bilo kakvim smetnjama i neugodnostima; putem informativne brošure na gradilištu, lokalnih novina, oglasne ploče i internet stranice općine, kao i preko internet stranice JP Ceste, odmah po saznanju o vrsti i trajanju prekida i neugodnosti. ▪ Implementacija TMP-a; ▪ Implementacija CSOP-a; ▪ Implementacija ESMP odredbi. 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	JP Ceste FBiH (pružanje informacija građanima) + Izvođač radova(praćenje odredbi TMP, CSOP, ESMP	Nadzorno tijelo*	
▪ Privremeno korištenje privatnih ili javnih površina u slučaju nepredviđenih okolnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izbjegavanje privremenog zauzimanja i korištenja privatnih posjeda; ▪ U slučaju da nije moguće izbjegći, minimizirati površinu koja se koristi i uticaj na vegetaciju; RPF za privremeno zauzimanje/korištenje površina. 	Interni resursi	Interni resursi	JP Ceste FBiH + Izvođač radova	JP Ceste FBiH*	
▪ Uticaj na rijelu Plivu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nasipanje mora biti kontrolirano da ne ugrozi protjecajni profil rijeke Plive ▪ Osigurati da se radovi pjeskarenja kod izgradnje i rušenja izvode sa zaštitnim pokrivačima, tako da se onemogući da otpad dospije u rijeku, te da se sprječi kapanje boje u rijeku 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač	Nadzorno tijelo *	

* Nadzorno tijelo će biti Konsultant kojeg imenuje JP Ceste FBiH prema federalnom zakonodavstvu

Juli 2017

Uticaj/problem	Mjere ublažavanja uticaja	Procjena troškova (US\$)		Institucionalna odgovornost		Komentari
		Operativno	Implementacija	Operativno	Implementacija	
▪ Uticaj na staništa riba I kvalitet vode	<ul style="list-style-type: none"> ▪ U cilju izbjegavanja negativnih uticaja, mogu se koristiti sljedeće mreže ublažavanja uticaja: <ul style="list-style-type: none"> - Ograničavanje izvođenja radova na period koji ne predstavlja sezonu mriješćenja riba; - Osigurati odvajanje betoniranja od vodotoka; - Osigurati atekvatno prikupljanje i odlaganje zaprljane vode iz mašina tokom radova - Osigurati da se pranje opreme ne vrši u blizini vodotoka. - Osigurati da se radovi pjeskarenja kod izgradnje i rušenja izvode sa zaštitnim pokrivačima, tako da se onemogući da otpad dospije u rijeku, te da se sprijeći kapanje boje u rijeku. - Osigurati da ne dođe do promjene toka vode zbog preusmjerenja za vrijeme radova na temeljima - Primjenjivati sve mјere zaštite u skladu s lokalnom regulativom, koje se pozivaju na zaštitu rijeke I obala Plive. 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač	Nadzorno tijelo*	
▪ Uticaji na lokalni saobraćaj (povećanje lokalnog saobraćaja, uključujući teške mašine i kamione), korištenje samo jedne trake što dovodi do zastoja ograničenja pristupa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Implementacija TMP; ▪ Uvođenje odgovarajuće signalizacije i znakova upozorenja; ▪ Pravovremeno informisanje javnosti o smetnjama u saobraćaju. 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač	Nadzorno tijelo*	U saradnji sa kantonalnim Ministarstvom unutrašnjih poslova i BHAMK-om

Juli 2017

Uticaj/problem	Mjere ublažavanja uticaja	Procjena troškova (US\$)		Institucionalna odgovornost		Komentari
		Operativno	Implementacija	Operativno	Implementacija	
▪ Privremeno zauzimanje zemljišta u javnom ili privatnom vlasništvu u svrhu smještaja osoblja, skladištenja mašina i materijala	▪ Izbjegavanje privremenog korištenja parcela u privatnom vlasništvu; ▪ Implementacija zahtjeva RPF	Interni resursi	Interni resursi	JP Ceste FBiH	JP Ceste FBiH	
▪ Emisije u zrak: -izduvni gasovi -prašina	▪ Visokokvalitetna fosilna goriva (sa niskim procentom sumpora i olova) moraju se koristiti za građevinske mašine i opremu; ▪ Sve mašine i vozila koja se koriste za izgradnju / rekonstrukciju / rehabilitaciju moraju imati upotrebne dozvole; ▪ Vozila se moraju redovno održavati; ▪ Potrebno je koristiti opremu sa ugrađenim filterima za smanjenje emisije čađi; ▪ Kada nisu u upotrebi, oprema i mašine se moraju ugasiti; ▪ Maksimalna brzina vozila na neasfaltiranom putu treba biti ograničenai na 20 km/h; ▪ Gradilište se mora polijevati vodom da se spriječi pojava prašine (u područjima sa suhim tlom gdje radovi proizvode prašinu) ▪ Pjesak i šljunak moraju biti transportovani pokrivenim kamionima.	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač radova	Nadzorno tijelo*	

* Nadzorno tijelo će biti Konsultant kojeg imenuje JP Ceste FBiH prema zakonodavstvu Federacije BiH.

Juli 2017

Uticaj/problem	Mjere ublažavanja uticaja	Procjena troškova (US\$)		Institucionalna odgovornost		Komentari
		Operativno	Implementacija	Operativno	Implementacija	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Povećan nivo buke i vibracija: <ul style="list-style-type: none"> - emisija buke i smetnje izazvane bukom; - vibracije 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ograničavanje vremena izvođenja radova samo na dan (dan: 06:00 do 22:00, noć: 22:00-06:00; ili po dogovoru s lokalnom zajednicom) ▪ U slučaju pritužbi lokalnog stanovništva zbog buke, mora se ograničiti istovremena upotreba mašina koje proizvode vuku iznad 70 dB; ▪ U slučaju pritužbi lokalnog stanovništva zbog buke mora se manjiti broj kamiona koji dnevno dolaze na gradilište ▪ Sve mašine i vozila koji se koriste za izgradnju / rekonstrukciju / rehabilitaciju moraju imati upotrebne dozvole; ▪ Oprema i mašine koji se ne koriste moraju biti ugašeni; ▪ Maksimalna brzina vozila na neasfaltiranom putu treba biti ograničenai na 20 km/h; 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač radova	Nadzorno tijelo*	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Emisije u vodu: <ul style="list-style-type: none"> - moguća kontaminacija površinskih voda 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osigurati postojanje plana za hitne slučajeve, kojim se sprječavaju curenja i razливanja, koja se mogu pojavit u slučaju nesreće na radu ▪ Spriječiti aktivnosti popravki, rukovanja mašinama, gorivima ili mazivima na prostorima koji nisu specijalno određeni za ove aktivnosti ▪ Odgovarajuće odlaganje otpada i odvajanje opasnog otpada, kao i angažovanje ovlaštenih kompanija za konačno odlaganje otpada; ▪ Moraju se koristiti sistemi za sakupljanje ulja i goriva, kako bi se spriječilo curenje; ▪ Radi prevencije curenja, vozila i mašine moraju se redovno održavati 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač radova	Nadzorno tijelo*	

Juli 2017

Uticaj/problem	Mjere ublažavanja uticaja	Procjena troškova (US\$)		Institucionalna odgovornost		Komentari
		Operativno	Implementacija	Operativno	Implementacija	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Degradacija tlaa i emisije u tlo: - Erozija tla - kontamnacija tla uljem, gorivom i drugim opasnim materijalima 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pravilno odlaganje otpada; odvajanje opasnog otpada; angažovanje ovlaštenih kompanija za konačno odlaganje otpada; ▪ Praćenje zbrinjavanja otpada – asfalta sa evidencijom o količinama ▪ Sistemi za prikupljanje ulja i goriva, ugrađenih radi sprječavanja curenje 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač radova	Nadzorno tijelo*	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Degradacija bioloških i okolišnih resursa : - Uništavanje vodenih staništa zbog promjena u tokovima i kvalitetu voda u smislu formiranja nanosa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprječavanje i kontrola izljevanja ulja, goriva i hemikalija, koji mogu nači put do vodotoka ▪ Radovi u koritu moraju se minimizirati i ograničiti; ▪ Za radove se može koristiti samo zemljишte određeno za upotrebu za određeni projekat i nije dozvoljeno korištenje drugog zemljишta, npr za skladištenje građevinskog materijala, parkiranja teških mašina i sl u smislu posljedica za tlo. 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač radova	Nadzorno tijelo*	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neadekvatno postupaanje s otpadom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Implementacija WMP, koja će osigurati okolišno ispravno prikupljanje otpada, njegovo skladištenje, transport i konačno zbrinjavanje, ili ponovnu upotrebu / reciklažu. ▪ Uklonjeni materijal sa mosta biće zbrinut prema WMP; ▪ Nije dozvoljeno skriveno uklanjanje otpada na gradilištu, uključujući otvoreno spaljivanje otpada. ▪ Otpad treba skladištiti u kratkom vremenskom periodu i treba ga ukloniti što prije. ▪ Otpad treba prvenstveno reciklirati ili ponovo koristiti gdje je to moguće, a zatim konačno zbrinuti ▪ Na gradilištu nije dozvoljeno spaljivanje otpada 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač radova	Nadzorno tijelo*	+ lokalne kompanije za upravljanje otpadom

Juli 2017

Uticaj/problem	Mjere ublažavanja uticaja	Procjena troškova (US\$)		Institucionalna odgovornost		Komentari
		Operativno	Implementacija	Operativno	Implementacija	
	<p>otvorenom vatrom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Otpad koji se ne može ponovo upotrijebiti treba predati ovlaštenoj kompaniji ili agentu (vodiće se evidencija o vrstama i količinama otpada) ▪ Lokacije za odlaganje građevinskog materijala određuje općina i sa njima treba upravljati na okolišno najefikasniji način.. 					
▪ Neadekvatna sigurnost radnika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprovođenje mjera zaštite na radu: <ul style="list-style-type: none"> - Obezbjediti radnicima sigurno i zdravo radno okruženje, kao što je to definisano u Planu za upravljanje zdravljem i sigurnošću na radu (engl. <i>Occupational Health and Safety Management Plan</i> (OHSMP), koji je dio Plana organizacije gradilišta (engl. <i>Site Organization Plan</i> (CSOP) koji se radi za projekat <ul style="list-style-type: none"> - Obezbjediti ličnu zaštitnu opremu, - Poštovati sigurnosne procedure, - Obezbjediti prenosive toalete, - Obezbjediti pitku vodu 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač radova	Nadzorno tijelo*	
▪ Akcidentne situacije npr. izljevanje, curenje ulja, masti, gorina i sličnih opasnih materija	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Implementacija plana upravljanja zaštitom životne sredine koja uključuje: <ul style="list-style-type: none"> - Plan za slučaj izljevanja, - Plan spremnosti za hitne slučajeve i reagovanje. ▪ - Implementacija plana upravljanja vatrom i eksplozijom ▪ Implementacija Zakona o zaštiti na radu 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač radova	Nadzorno tijelo*	
▪ Nabavka i transport materijala	▪ Implementacija CSOP-a kako bi se osiguralo da se materijali transportuju u pokrivenim vozilima kako bi se smanjili negativni uticaji na životnu sredinu	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač radova	Nadzorno tijelo*	

Juli 2017

Uticaj/problem	Mjere ublažavanja uticaja	Procjena troškova (US\$)		Institucionalna odgovornost		Komentari
		Operativno	Implementacija	Operativno	Implementacija	
▪ Asfaltiranje mostova i farbanje ograda na mostima	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osigurati da se ne dogodi slučajno ili namjerno deponovanje asfalta u riječno korito ▪ Osigurati da se pjeskarenje konstrukcije mosta izvodi sa zaštitnim pokrivačima i da je za kapanje boje predviđena odgovarajuća podloga 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač radova	Nadzorno tijelo*	
▪ Uticaj na proticajni profil rijeke Plive	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Precizna kontrola iskopa uz temelje; ▪ Ograničiti kretanje vozila u koritu rijeke; ▪ Materijal iz iskopa ne smije se doponovati u koritu, niti na obalama. ▪ U rijeci se ne smije odlagati otpad. ▪ Ne smije se u potpunosti prekinuti tok rijeke ▪ Za vrijeme radova održavati visoke standard zaštite obala i profila rijeke 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač radova	Nadzorno tijelo*	
POSTUPANJE S NALAZIŠTIMA U FAZI IZGRADNJE						
▪ Uticaji na kulturno-historijsko naslijeđe i/ili NUS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ako se na gradilištu ili blizu njega otkrije arheološko ili neko drugo nalazište, neophodna je trenutna obustaviti radove i obavijestiti lokalne vlasti; 	Uključeno u građevinske radove	Uključeno u nadzor	Izvođač radova	Nadzorno tijelo*	U slučaju nalazišta koje spade u kulturno naslijeđe, radove nadzire ovlaštena institucija

FAZA KORIŠTENJA						
▪ Problemi zbog nedostatka održavanja	▪ Radovi na redovnom održavanju puteva / mostova	Uključeno u radove održavanja	Interni resursi	Izvođač radova redovnog održavanja	JP Ceste FBiH	
▪ Zagađenje rijeke Plive	▪ Ugradnja separatora ulja u skladu EN ISO 858-1 i858-2 ▪ Redovno održavanje sistema za prošiščavanje voda u skladu s Odjelom održavanja u JP Ceste FBiH	Uključeno u radove održavanja	Interni resursi	Izvođač radova redovnog održavanja	JP Ceste FBiH	
▪ Smanjenje sigurnosti na cesti zbog povećanja saobraćaja i brzine	▪ Redovno održavanje opreme i signalizacije na cesti	Uključeno u radove održavanja	Interni resursi	Izvođač radova redovnog održavanja	JP Ceste FBiH	

8. PROGRAM MONITORINGA OKOLIŠA

Tabela ispod predstavlja plan monitoringa potreban za gradilište - napravljen u skladu sa mjerama za ublažavanje posljedica u svrhu izbjegavanja ili smanjenja negativnih uticaja.

Prije početka radova, u skladu sa zahtjevima ESMP-a, i minimalnim zahtjevima monitoringa, koji su opisani u daljem tekstu, bez ograničenja na ove zahtjeve, izvođač radova će pripremiti detaljnu listu mjera ublažavanja i parametara koji će se pratiti, te će pripremiti podatke specifičnih početnih mjerena na lokaciji, koji su predviđeni u programu monitoringa.

Plan monitoringa na gradilištu koriste Nadzorni inženjeri JP Ceste FBiH. Potpisane liste će biti proslijeđene JP Ceste FBiH, koji će biti odgovorni za monitoring/praćenje i izvještavanje o usklađenosti.

JP Ceste FBiH će voditi registar pritužbi, koji će sadržavati sve informacije o problemima ili pritužbama koje je primila zajednica ili druge zainteresovane strane. To će uključivati: vrstu pritužbe, vrijeme i radnje za njihovo rješavanje i ishod.

Juli 2017

Tabela 8: Program monitoringa okoliša I socijalnih aspekata

Potencijalni uticaj	Koji parameter se prati?	Gdje će se vršiti monitoring?	Kako će se vršiti monitoring?	Kada će se vršiti monitoring?	Procjena troškova (US\$)		Odgovornost	
					Izvršenje	Operativno	Izvršenje	Operativno
FAZA PRIJE IZGRADNJE								
▪ Stvaranje radnih mesta i uticaj na lokalna preduzeća	▪ Broj zaposlenih osoba iz lokalnog stanovništva ▪ Pravovremeno informisanje lokalne zajednice	Šire područje izgradnje	Inspekcija	Prije izgradnje	Uključeno u izvođenje radova	Uključeno u izvođenje radova	Izvođač radova	Izvođač radova
▪ Privremeno zauzimanje zemljišnih parcela u privatnom vlasništvu u cilju izgradnje pristupnih puteva i smještaja osoblja, mašina i materijala	▪ Implementacija RPF odredbi	Gradilište	Izvještaj izvođača radova	Prije izgradnje i tokom izgradnje kada je to potrebno	Uključeno u ugovor o izgradnji	Uključeno u ugovor o izgradnji	Izvođač radova	Izvođač radova
FAZA IZGRADNJE								
▪ Ograničenja pristupa	▪ Uspostavljen TMP, ▪ Implementacija RPF-a, osigurani mehanizmi kompenzacije za privrednike kojim je ograničen pristup I ponovna uspostava pristupa	Gradilište	Vizuelni pregled	Nasumično provjeravanje najmanje jednom sedmično tokom izgradnje	Uključeno u nadzor	Uključeno u nadzor	Nadzorno tijelo + JP Ceste FBIH	Nadzorno tijelo + JP Ceste FBIH
Ograničenja upotrebe zemljišta i oštećenja privatne svojine (poljoprivredne parcele, linijski objekti, i ograde) zbog odlaganja građevinskog otpada,	▪ Uspostavljen CSOP ▪ Odlaganje materijala za izgradnju I održavanje, ▪ Primjena odredbi RPF-a o postupcima kompenzacije u slučaju povremene upotrebe	Gradilište	Vizuelni pregled	Prije izgradnje i nasumično provjeravanje najmanje jednom sedmično tokom izgradnje	Uključeno u nadzor	Uključeno u nadzor	Nadzorno tijelo + JP Ceste FBIH	Nadzorno tijelo + JP Ceste FBIH

Juli 2017

Potencijalni uticaj	Koji parameter se prati?	Gdje će se vršiti monitoring?	Kako će se vršiti monitorin g?	Kada će se vršiti monitoring?	Procjena troškova (US\$)		Odgovornost	
					Izvršenje	Operativno	Izvršenje	Operativno
kampova za radnike i parkiranja teških mašina	zemljišta koje se nije moglo izbjegći, naknada će biti obezbijeđena pogodjenim vlasnicima / korisnicima ▪ Pritužbe							
▪ Uticaji na lokalni saobraćaj (povećanje lokalnog saobraćaja, uključujući teške maštine i kamione, suženje puteva na samo jednu traku što uzrokuje zastoj u saobraćaju i ograničava pristup)	▪ Uspostavljen TMP ▪ Struktura saobraćaja, ▪ Pravovremene informacije građanima	Na gradilištu i u okolini	Vizuelni pregled i inspekcija	Nasumične provjere tokom sedmice	Uključeno u nadzor	Uključeno u nadzor	Nadzorno tijelo	Nadzorno tijelo
▪ Emisije u zrak: -izduvni gasovi -prašina	▪ Nivo prašine (količina taložnih čestica i lebdećih čestica) ▪ Emisije izduvnih gasova od vozila i opreme ▪ (SO_2 , NO_2 , dim i PM_{10})	Gradilište	Mjerni uređaji	Kao bazna mjerena prije radova, tokom izgradnje kada je to potrebno i po pritužbama građana i radnika	-	500 USD/mjerenje	Izvođač radova	Ovlašćena laboratorija
▪ Povećan nivo buke i vibracija: - nivo buke; - vibracije	▪ Nivo buke	U naseljenim mjestima u blizini gradilišta	Mjerni uređaji	Po nalogu nadzornog organa ili u slučaju pritužbi građana	-	500 USD /mjerenje	Izvođač radova + nadzor	Ovlašćena laboratorija
▪ Emisije u vodu: - moguća kontaminacija površinskih voda	▪ Analiza parametara kvaliteta površinskih voda: - Hemijska analiza (PH vrijednost, zamućenost,	U vodotocima nizvodno blizu	Standardna laboratorijska	Kao bazna mjerena prije radova i po nalogu nadzornog	-	1000 USD /mjerenje	Izvođač radova +	Ovlašćena laboratorija

Juli 2017

Potencijalni uticaj	Koji parameter se prati?	Gdje će se vršiti monitoring?	Kako će se vršiti monitorin g?	Kada će se vršiti monitoring?	Procjena troškova (US\$)		Odgovornost	
					Izvršenje	Operativno	Izvršenje	Operativno
	provodljivost, temperatura, suspendirane čestice,KPK,BPK ₅ , azotna jedinjenja) - Standardne bakteriološke analize	gradilišta (Rijeka Vrbas)	oprema i metode monitoring a kvaliteta vode	organa ili po prigovoru građana			nadzor	
▪ Zagađenje površinskih vodotoka	▪ Prisustvo uljanog filma u površinskim vodotocima	U vodi nizvodno blizu gradilišta (Rijeka Pliva)	Vizuelni pregled + Standardna laboratorija ska oprema i metode monitoring a kvaliteta vode	Po nalogu nadzornog organa ili po prigovoru građana	-	500 USD /mjerjenje	Izvođač radova + Nadzor	Ovlašćena laboratorija
Zagađenje tla	▪ Kvalitet tla, uključujući: PH vrijednost, teške metale, fosfor, azot, Na, Ca, soli,, ugljikovodici	Na reprezentativ nim parcalama u okolini gradilišta	Uzimanje uzoraka i standardna laboratorija ska analiza	Kao bazna mjerjenja prije radova i po nalogu nadzornog organa ili po pritužbi građana	-	500 USD /mjerjenje	Izvođač radova + nadzor	Ovlašćena laboratorija
▪ Emisije u vodu i tlo zbog nepravilnog rukovanja otpadom	▪ Uspostavljen CSOP, ▪ Uspostavljen WMP ▪ Primjena zaštitnih pokrivača prilikom rušenja i pjeskarenja	Gradilište	Vizuelni pregled, evidencija o odlaganju	Dnevno	Uključeno u izvođenje radova	Uključeno u izvođenje radova	Izvođač radova + nadzor	Izvođač radova

Juli 2017

Potencijalni uticaj	Koji parameter se prati?	Gdje će se vršiti monitoring?	Kako će se vršiti monitorin g?	Kada će se vršiti monitoring?	Procjena troškova (US\$)		Odgovornost	
					Izvršenje	Operativno	Izvršenje	Operativno
			ili računi od deponija					
▪ Degradacija bioloških i ekoloških resursa	▪ Pregled lokacije za bilo koju endemska ili ugroženu vrstu	U zoni koridora direktnih i indirektnih uticaja	Snimci na terenu i uključivanje nalaza u ESMP	Kao bazno istraživanje prije početka radova	-	-	Izvođač radova	Ovlaštena institucija
▪ Upravljanje otpadom	▪ Implementacija WMP	Gradilište	Vizuelni pregled, evidencija o odlaganju ili računi od deponija	Redovno tokom izgradnje, po potrebi. Evidencija i interni izvještaji o deponovanju vršiće se dnevno i mesečno	Uključeno u izvođenje radova	Uključeno u izvođenje radova	Izvođač radova + Nadzor	Izvođač radova
▪ Akcidentalne situacije, npr. prospisanje, curenje	▪ Implementacija EMP-a koja uključuje: - Plan za slučaj izljevanja, - Spremnost za hitne slučajeve i - Plan postupanja	Gradilište	Vizuelni pregled	Dnevno	Uključeno u izvođenje radova	Uključeno u izvođenje radova	Izvođač radova + nadzor	Izvođač radova
▪ Nabava materijala	▪ Implementacija CSOP-a (porijeklo materijala, saglasnosti za materijale i sl.)	Gradilište	Izvještaji	Dnevno	Uključeno u izvođenje radova	Uključeno u izvođenje radova	Izvođač radova +	Izvođač radova

Juli 2017

Potencijalni uticaj	Koji parameter se prati?	Gdje će se vršiti monitoring?	Kako će se vršiti monitorin g?	Kada će se vršiti monitoring?	Procjena troškova (US\$)		Odgovornost	
					Izvršenje	Operativno	Izvršenje	Operativno
▪ Transport materijala	▪ Implementacija CSOP-a (porijeklo materijala, licence itd.)	Gradilište	Vizuelni pregled	Dnevno	Uključeno u izvođenje radova	Uključeno u izvođenje radova	Izvođač radova + nadzor	Izvođač radova
▪ Sigurnost radnika	▪ Sproveđenje mjera zaštite na radu (zaštitna oprema, toaleti, voda za piće itd.)	Gradilište	Vizuelni pregled	Dnevno	Uključeno u izvođenje radova	Uključeno u izvođenje radova	Izvođač radova + nadzor	Izvođač radova
▪ Riječno korito I vodotok	▪ Promjene u vodotoku, uključujući poplave, usporavanja toka, prekid toka rijeke za vrijeme radova, ▪ Promjene na riječnim obalama ▪ Odlaganje otpada na obale ili u riječno korito ▪ Neovlašteni radovi u koritu	Gradilište	Vizuelni pregled	Dnevno	Uključeno u izvođenje radova	Uključeno u izvođenje radova	Izvođač radova + nadzor	Izvođač radova
FAZA KORIŠTENJA								
▪ Emisije u vodu	▪ Analiza parametara kvalitete vode ▪ Hemijska analiza (PH vrijednost, zamućenost, provodljivost, temperatura, suspendirane čestice, KPK,	Na ispustu iz separatora masti i ulja	Uzimanje uzorka	Jednom godišnje	Interni resursi	1000 USD/uzorak	JP Ceste FBIH	Ovlaštena laboratorijska

Juli 2017

Potencijalni uticaj	Koji parameter se prati?	Gdje će se vršiti monitoring?	Kako će se vršiti monitorin g?	Kada će se vršiti monitoring?	Procjena troškova (US\$)		Odgovornost	
					Izvršenje	Operativno	Izvršenje	Operativno
	BPK ₅ , sastojci sa azotom, ukupne masti i ulja, mineralna ulja); ▪ Implementacija Smjernica Svjetske banke za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu							

Napomena: Sve mjere ublažavanja i parametri koje treba nadgledati treba uključiti u ukupnu cijenu izvođenja radova. Tabela uključuje dodatne cijene koje treba predvidjeti za uzimanje uzoraka i laboratorijskih ispitivanja, isključivo kao informacija za procjenu ukupnih troškova izgradnje.

9. IMPLEMENTACIJA I IZVJEŠTAVANJE

9.1. IMPLEMENTACIJA PROJEKTA

JP Ceste FBH je implementator projekta i odgovorno je za implementaciju i usklađenost projekta u skladu sa ESMP-om.

Javnost ima pravo da učestvuje direktno ili indirektno, uz mogućnost izražavanja svojih interesa i mišljenja u procesu donošenja odluka tokom svih projektnih aktivnosti.

Biće osigurana primjena svih utvrđenih mjera zaštite okoliša i društva kao i programa monitoringa okoliša. Izvođač radova će biti odgovoran za sprovođenje mjera za ublažavanje uticaja na okoliš tokom izgradnje. Izvođač će zapošljavati stručnjake za zaštitu okoliša, kako bi nadzirao sprovođenje odgovornosti Izvođača i biće u komunikaciji sa investitorom. JP Ceste FBiH će osnovati Komisiju za pritužbe, koja će zaprimiti sve pritužbe tokom provedbe Projekta u skladu sa mehanizmima za pritužbe propisanim u EMP i ESMF za Program modernizacije magistralnih cesta Federacije BiH. Osim toga, Jedinica za implementaciju projekta JP Ceste FBiH uključuje eksperte iz oblasti okoliša i socijalnih pitanja. Za vrijeme implementacije projekta Investitor će nadgledati usklađenost Izvođača sa odredbama i ESMP-a.

Po završetku projekta, JP Ceste FBiH će biti zadužen za upravljanje i održavanje objekata. Redovno i blagovremeno praćenje vršiće se u skladu sa planom monitoringa.

9.2. PROCES IZVJEŠTAVANJA

9.2.1. Izvođač radova – JP Ceste FBiH

Izvođač radova će pripremiti Izvještaj o usklađenosti sa ESMP-om u obliku mjesecnog izvještaja o napretku i dostaviti ga JP Ceste FBiH na lokalnom jeziku (B/H/S i na engleskom, u analognom i digitalnom obliku.)

Proces izvještavanja u slučaju neočekivanih situacija ili ugrožavanja okoliša i društva mora biti neposredan. Izvođač radova dužan je odmah obavijestiti JP Ceste FBiH i lokalnu zajednicu nakon što se neočekivan slučaj dogodio, putem telefona +387 33 250 370 ili putem e-mail adrese na internet stranici JP Ceste FBiH: <http://www.jpcfbih.ba/ba/kontakti/kontakti.shtml>.

Izvještaji izvođača radova JP Ceste FBiH treba da sadrže spisak i opis izvršenih aktivnosti, kao i preporuke i planirane buduće aktivnosti i mjere zaštite.

9.2.2. Nadzorni inžinjer – JP Ceste FBiH

Nadzorni inžinjer priprema Izvještaj o usklađenosti sa ESMP-om u obliku mjesecnog izvještaja o napretku i dostavlja ga JP Ceste FBiH na lokalnom jeziku (B/H/S i na engleskom), u analognom i digitalnom obliku.)

9.2.3. JP Ceste FBiH – Svjetska banka

JP Ceste FBiH će pripremiti godišnje izvještaje o zdravlju i sigurnosti životne sredine (engl. Annual Environmental Health and Safety Reports (AEHS), uključujući indikatore monitoringa i izvještaje o implementaciji njihovih zahtjeva prema ESMP-u i dostaviti ih Svjetskoj banci na razmatranje.

U slučajevima nezgoda većih razmjera ili smrti na gradilištu, JP Ceste FBiH će odmah obavijestiti Svjetsku banku o tome.

10. JAVNE RASPRAVE I OBJAVA INFORMACIJA

10.1. JAVNA RASPRAVA

Javna rasprava na temu ESMPa organizirana je u Jajcu nakon što su Svjetska banka i JP Ceste FBiH odobrile nacrt ESMP-a.

Nacrt ESMP-a je objavljen i dostupan javnosti na lokalnom jeziku na stranicama JP Ceste FBiH od 21.02.2018. godine. Javna rasprava je najavljena na web stranici JP Ceste FBiH i na web stranici Općine Jajce 21.02.2018., odnosno 04.03.2018., a u lokalnim novinama (Dnevni Avaz) najavljena je 26.02.2018. godine. Javnoj raspravi koja je održana 13.03.2018. godine u Jajcu u prostorijama Općine Jajce prisustvovalo je 11 zainteresiranih subjekata, a Zapisnik sa javne rasprave nalazi se u Prilogu 3 ovog dokumenta.

Evidencija o javnoj raspravi, odnosno pritužbama predstavljenim na javnoj raspravi, evidentiraju se u Registru pritužbi, a mišljenja i prijedlozi javnosti uključuju se u završni ESMP.

Nakon javne rasprave dokument je ponovo objavljen na web stranici JP Cesta FBiH.

10.2. OBJAVA INFORMACIJA

Nacrt ESMP-a je bio dostupan na internet stranici JP Ceste (www.jpcfbih.ba) na lokalnom jeziku i na internet stranici Svjetske banke na engleskom jeziku. Tokom procesa javne rasprave zainteresovana javnost dobila je sve informacije u vezi sa projektom, uključujući socijalna i okolišna pitanja.

Tokom građevinskih radova izvođač će mjesečno dostavljati informacije JP Ceste FBiH o procesu rada koji će biti objavljen na internet stranicama JP Ceste FBiH i BHAMK-a (Auto-savez BiH) u vezi sa privremenim režimom odvijanja saobraćaja.

Dinamički plan radova radova i eventualne izmjene plana objaviće se dvije sedmice prije početka radova na internet stranici JP Ceste FBiH kao i u lokalnim novinama, radio i televizijskim stanicama. Dinamički plan će pružiti informacije o početku i kraju radova, što može uticati na pogodjene grupe (kao što su promjene saobraćaja / vode / režima snabdijevanja električnom energijom, prilaza, buke i prašine zbog građevinskih radova).

10.2.1. Mehanizam za pritužbe

Osim institucionalno dostupnog redovnog i vanrednog pravnog lijeka i postojećih institucija, JP Ceste FBiH će osigurati i formirati poseban mehanizam za rješavanje pritužbi u saradnji i sudjelovanju općina pod čijim se administrativnim nadležnostima vrši projekat, u ovom slučaju sa Općinom Bugojno.

Rješavanje pritužbi osnovan za ovaj projekat realizira se preko Centralne komisije za registar pritužbi (engl. Central Feedback Desk (CFD)) na nivou JP Ceste FBiH, koja će služiti i kao informativni centar na nivou projekta i mehanizam za pritužbe, dostupan onima na koje

utiče implementacija svih podkomponenata projekta. CFD će služiti osobama pogođenim direktno ili indirektno građevinskim radovima.

Formular za pritužbe (Prilog 1) kao ispis će biti dostupan u općinskoj upravi, na gradilištu i u kancelarijama JP Ceste FBiH i biće dostupna za preuzimanje na internet stranici JP Ceste FBiH (www.jpcfbih.ba) i internet stranici općine.

Pritužba se može prijaviti pismenim putem kod izvođača radova na gradilištu, kao i u kancelarijama izvođača. Izvođač radova je obavezan da podnese formular za pritužbe za registraciju, objasni mehanizam za pritužbe građaninu i proslijeđeni popunjeno obrazac za pritužbe proslijeđuje Centralnoj komisiji za registar pritužbi u JP Ceste FBiH. Pritužba se takođe može popuniti u JP Ceste FBiH, telefonom, telefaksom i putem e-pošte na naznačenu e-mail adresu zalbena@jpcfbih.ba, ili putem pošte na adresu Terezija 54, 71000 Sarajevo.

Informativni letak u vezi sa mehanizmom za pritužbe biće dostupan na gradilištu u svako doba, bilo da je gradilište zatvoreno ili otvoreno. Informativni letak će se plastificirati i postaviti na informativnoj ploči gradilišta da bude dostupan korisnicima u svakom trenutku.

Svi podnosioci pritužbe će biti arhivirani u registar i biće im dodijeljen broj, te će primitak istih biti potvrđen u roku od 3 radna dana.

CFD će uložiti sve razumne napore kako bi pritužbu rješio nakon zaprimanja iste. Ako CFD nije u stanju da se bavi pitanjima koja su pokrenuta neposrednim ispravkama, identifikovat će se dugoročna korektivna akcija. Podnositelj pritužbe će biti obavešten o predloženoj korektivnoj akciji i praćenju njene realizacije u roku od 14 radnih dana nakon potvrde primitka pritužbe.

Ako se konkretno pitanje pokrenuto pritužbenim postupkom ne može rješiti ili ako nije potrebno djelovanje, detaljno objašnjenje / opravdanost će biti data podnosiocu pritužbe zbog toga što pitanje nije adresirano. Odgovor će takođe sadržati objašnjenje o tome kako osoba / organizacija koja je pokrenula pritužbu može nastaviti sa pritužbama u slučaju da odgovor nije zadovoljavajući.

U svakom trenutku, podnosioci pritužbe mogu tražiti druga pravna sredstva u skladu sa pravnim okvirom FBiH.

11. Zahtjevi za početak radova

Izvođač radova će uspostaviti sva potrebna bazna istraživanja prije početka radova. Osnovni podaci za monitoring uključuju podatke o kvalitetu vazduha, podatke o kvalitetu površinskih voda, podatke o kvalitetu tla, pregled lokacije za sve ugrožene i endemične vrste i druga pitanja zaštite životne sredine u zoni koridora direktnih i indirektnih uticaja. Izvođač radova je dužan da obezbjedi ova mjerena tokom i nakon završetka radova. Izvođač radova će osigurati da mjerena vrše ovlašćene institucije i da se zasnivaju na nalazima i preporukama kvalifikovanog stručnjaka.

Izvođač radova će napraviti Plan organizacije gradilišta (engl. Construction Site Organization Plan (CSOP)) koji se sastoji od:

- a. Plana implementacije ovoga ESMP-a,
- b. detaljan plan upravljanja otpadom (engl. Waste Management Plan (WMP)]
- c. Studija o sigurnosti (uključuje elaborat o sigurnosti na radu i elaborat o zaštiti od vatre i eksplozija)
- d. Plan upravljanja saobraćajem (engl. Traffic Management Plan (TMP)), koji će izraditi izvođač radova prije početka radova na izgradnji.

Ove studije moraju biti urađena u skladu sa zakonodavstvom FBiH⁸, prije početka izvođenja radova, dok su zakonske obaveze Izvođača radova određene u tenderskoj dokumentaciji i ugovoru i zasnivaju se na odredbama ovog ESMP-a. Izvođač radova dostavlja ove studije nadzornom inženjeru JP Cesta FBIH, stručnjacima za zaštitu okoliša i socijalne aspekte, prije početka radova, a moraju biti prihvaćeni i odobreni prije početka radova.

Zbog vremenskih ograničenja, koja se odnose na objavu tendera, javne rasprave se moraju održati prije početka radova, ali nakon objave tendera za izvođenje radova, zbog čega je moguće da će EMP, koji je uključen u tenderski dokument, biti neophodno ažurirati nakon javnih rasprava. Izvođač će biti obavezan primjenjivati ažurirani ESMP.

---

⁸ Uredba o organizaciji gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i učesnicima u građenju, Sl. novine FbIH br. 48/09, 75/09 i 63/12

PRILOZI

PRILOG 1. FORMULAR ZA PRITUŽBE

KATEGORIJA PRITUŽBE	REFERENTNI BROJ (Popunjava službenik)	
	A) Pogođen eksproprijacijom	
	b) Svi ostali	
INFORMACIJE O PODNOSIOCU PRITUŽBE		
IME I PREZIME		
GODINA ROĐENJA		
POL	M	Ž
ADRESA		
TELEFON/MOBITEL		
E-MAIL		
Opis incidenta (Šta se desilo? Gdje? Kome? Šta je rezultat problema?) 		
Datum incidenta?		
<ul style="list-style-type: none"> • Pritužba na događaj koji se desio jednom – Datum: _____ • Događaj koji se desio više puta (Koliko puta?) _____ • U toku (trenutno imam problem) 		
Šta biste voljeli da se desi?? 		
DATUM:	POTPIS:	
OVAJ FORMULAR VRATITI U : CENTRALNA KOMISIJA ZA REGISTAR PRITUŽBI <i>JP CESTE FBH</i> <i>Terezija 54,</i> <i>71000 Sarajevo</i> <i>Napomena: Sve kopije se vraćaju PIU</i>		

PRILOG 2. TABELA ZA REGISTRACIJU PRIJEMA PRITUŽBI

Br.	Datum prijema	Vrsta pritužbe (odnosi se na eksproprijaciju, radove ili ostalo)	Opis pritužbe	Podnositoc pritužbe		Datum potvrde o prijemu	Opis preduzetih akcija	Datum rješavanja pritužbe
				Status	Pol			

PRILOG 3. IZVJEŠTAJ SA JAVNE RASPRAVE

JP Ceste Federacije BiH d.o.o. Sarajevo poziva sve zainteresirane subjekte, nevladine organizacije i stanovnike općine Jajce i naselja koja gravitiraju području namjeravane rehabilitacije mosta preko rijeke Plive, da uzmu učešće u

JAVNOJ RASPRAVI

o nacrtu **Plana upravljanja okolišem i društvenim aspektima za projekat rehabilitacije mosta preko rijeke Plive**

koja će se održati u Jajcu, **u prostorijama općine Jajce 13.03.2018. godine u 11.00 sati**, s ciljem davanja prijedloga i sugestija i uključivanja relevantnih pitanja u finalnu verziju dokumenta. Dokument je izrađen za potrebu Programa modernizacije magistralnih cesta u FBiH prema politikama kreditora. Nacrt dokumenta može se pronaći na službenoj stranici JP Ceste FBiH na sljedećem linku: <http://jpcfbih.ba/ba/aktivnosti/modernizacija-magistralnih-cesta/38> i na web stranici općine Jajce.

Svi zainteresirani subjekti koji nisu u mogućnosti da prisustvuju javnoj raspravi mogu svoje sugestije i komentare dostaviti do 13.03.2018. putem e-mail adrese: pimt@jpcfbih.ba.

Dnevni red:

1. Prezentacija Plana upravljanja okolišem i društvenim aspektima za projekat rehabilitacije mosta preko rijeke Plive
2. Pitanja, diskusija, odgovori i objašnjenja

21.02.2018.

Juli 2017

*Obavijest o Javnoj raspravi u lokalnim novinama „Dnevni Avaz“ (26.02.2018.)***glasovi**

Na osnovu člana 53. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj 12/09), a shodno Odлуći Upravnog odbora broj 02-02-118/18 od 22.02.2018.g., Upravni odbor JU za predškolski odgoj i obrazovanje „Dječja radost“ Dobje Istok raspisuje:

JAVNI KONKURS
za prijem zaposlenika

- Odgajatelji – za potrebe realizacije Obavezenog programa predškolskog odgoja i obrazovanja u trajanju od 150 sati, 5 (pet) izvršitava, pola norme, na određeno vrijeme do 2,5 mjeseca.
- Ukoliko se na konkurs za poziciju br. 1 ne javi potreban broj odgajatelja – profesor predškolskog odgoja, za realizaciju navedenog programa primili će se profesori razredne nastave koji posjeduju Uvjerenje o struci Pedagoškog zavoda Tuzla da su pohodili međunarodnu obuku za realizaciju Obavezenog programa predškolskog odgoja i obrazovanja pred polazak u osnovnu školu.
- Odgajatelj – i izvršitelj: puna norma, na određeno vrijeme, do povratka zaposlenika sa bolovanja, a najduže do 31.03.2019.godine.

Uslovi konkursa koje kandidat mora ispunjavati:

- Da je državljanin Bosne i Hercegovine,
- Da je stariji od 18. godina,
- Da je zdravstveno sposoban za obavljanje poslova predviđenih za radno mjesto na koje se konkuriše,
- Završen VSS – VII stepen (profesor predškolskog odgoja ili odgajatelj predškolske djece) odnosno ekvivalent prve ili drugog stupnja Bolničkog sistema studiranja, odjek za predškolski odgoj.
- Položen stručni ispit za samostalan odgojno-obrazovni rad

Podnošenje prijava:

Uz prijavu kandidata, koja sadrži: adresu, kontakt broj, biografiju i podatak na koju poziciju konkuriše, potrebno je dostaviti:

- Uvjerenje o državljanstvu, ne starije od 6 mј.
- Izvod iz Matične knjige rođenih,
- Dokaz o završenoj spremi (diploma), za profesore razredne nastave Uvjerenje o pohađaju modularnih obuka,
- Dokaz o položenom stručnom ispitu,
- Uvjerenje o nekažnjavanju (izdano od nadležnog organa, ne starije od 3 mjeseca),
- Uvjerenje o nevodjenju krićivog postupka (ne starije od 3 mjeseca).

Svi dokumenti moraju biti originali ili ovjerene kopije. Primjeni kandidat dužan je u roku od 7 dana prijema prijaviti sjeversko uvjerenje.

Konkurs ostaje otvoren 8 (osam) dana od dana objavljivanja.
Odluka o izboru kandidata, nakon završene konkurenčne procedure, objavit će se na oglašenoj ploči Ustanove.
Prijave sa potrebnom dokumentacijom isključivo slijuti putem pošte preporučeno na adresu: JU za predškolski odgoj i obrazovanje „Dječja radost“, 74 216 Brčkočica, sa naznakom „Prijava na konkurs – ne otvaraj“
Neblagovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati. Kandidatima koji ne budu izabrani dokumentacija se neće vratisiti.

Predsjednik Upravnog odbora

Abdulah Hrnjacić

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
OPĆINSKI SUD U SARAJEVU**Odjeljenje za sporove male vrijednosti Bižžuza
Broj: 65 0 Mal 606376 16 Mal
Sarajevo, 16.-02.-2018. godine

Opcinski sud u Sarajevu, stručni saradnik Edvina Karalić, u pravnoj stvari tužitelja ŽIRATAZBANE BIH D.D. Sarajevo, ul. Zmajja od Bosne 47C, kojeg zastupaju punomoćnici advokat Anel Kurtović i Maja Sadović iz Sarajeva, protiv tuženih 1. Dženan Opula iz Hadžićima, ul. Budimoljci 42, radi isplate duga, v.v.p. 3.013,18 KM, na osnovu člana 348, stav 3. Zakona o parničnom postupku ("Službene novine FBiH" broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 - u daljem tekstu ZPP)

OBJAVLJUJE

- dostavu tužbe na odgovor drugotuženog Bajrić Nermunu -
Dana 19. 10. 2016. godine tužitelj je kod ovog судa podnio tužbu protiv mužjaka, radi solidarne isplate duga u iznosu 18,18 KM. U tužbenom zahtjevu se navodi da su tužitelji i prioruveni dana 22. 11. 2013. godine zaključili ugovor o nemaničkom kreditu broj: 442/13 u iznosu 4.000,00 KM, temeljem kojeg je tužitelj odobrio tuženom kreditu u iznosu od 4.000,00 KM, dok je drugotužen kao doldarni jemac potpisao navedeni Ugovor, te na taj način preuzeo obavezu da kao solidarni jemac odgovara na neizmirenje obaveze protivutroženog. Prvoručeni, kao korisnik kredita nije vršio povratak sredstava na način i u ugovorenim rokovima, zbog čega mu je tužitelj uputio više opomene na način i u ugovorenim rokovima, zbog čega mu je tužitelj uputio više opomene sa pozivom da izmiri svoje dugovanje što prijavljeno nije učinio, kao što je nisu učinili ni drugotuženi nakon upućene mu Obavijesti o slanju opomene. Prema tome, obzirom da tuženi nisu izvršili isplate duga pređišnjim ratama, niti su dug osporavali, to tužitelji predlaže da sud nakon provedene rasprave doneše odluku kojom će obvezati tužene da tužitelju solidarni isplate iznos od 2.578,83 KM sa pripadajućim zakonskim kamataima počev od 31. 12. 2015. godine pa do isplate, naime ugovorene kamate iznos od 148,43 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 31. 12. 2015. godine pa do isplate, kao i da tužitelju nadoknade troškove parničnog postupka, pod prijetnjom priminjajućeg izvršenja.

Ovime putem drugotuženom Bajrić Nermunu se dostavlja tužba od 19. 10. 2016. godine na odgovor u smislu odredaba člana 62. stav 2. ZPP-a, pa je drugotuženi dužan da u skladu sa odredbama člana 70. i člana 71. ZPP-a načinjenje u roku od 30 dana od dana prijema tužbe, dostaviti sudu pismeni odgovor na tužbu. U odgovoru na tužbu tužena može istaći procesne prigovore i izjasnititi da li priznaje ili osporava postavljeni tužbeni zahtjevi, te navesti i druge podatke koje u skladu sa odredbama člana 334. ZPP-a mora imati svaki podnesak. Ako tuženi osporava tužbeni zahtjev, odgovor na tužbu mora sadržavati i razloge iz kojih se tužbeni zahtjev osporava, činjenice na kojima tužena zasniva svoje navode, dokaze kojima se utvrđuju te činjenice, te pravni osnov za navode tuženog. Tužena može u odgovoru na tužbu, a načinjenje na pripremnom ročištu, podnijeti protivužbu.

Ukoliko tuženi u roku od 30 dana ne dostavi pismeni odgovor na tužbu u zakonskom roku, sud će donijeti presudu zbog propuštanja u smislu odredbi člana 182 ZPP-a. Odgovor na tužbu se priložimo predaje sudu u dve primjerka, pozivom na broj predmeta.

Obavijestava se drugotuženom da se dostava tužba smatra obavjenom protokom roka od 15 dana od dana objavljivanja iste u dnevnim novinama koje se distribuiraju u Federaciji BiH.

Stručni saradnik

Edvina Karalić

Dnevni Avaz pozvao je na objavljivo 26.02.2018. str. 37

U PRODAJI JE NOVI BROJ**ZDRAVLJE
IZ PRIRODE**

- Prirodna apoteka: KAKO LIJEĆITI ISHRANOM RAK?
- Savjeti: ZA ŠTA SU KORISNE PRIRODNE TKANINE
- Škotslandčanka Lin Cameron (48). Ja sam živi dokaz da je ulje kanabisa stopostotni ubica rakal

**JOŠ
PROČITAJTE**

- NOĆ KADA JE ĐAVO DOŠAO U POSJETU: Davoli otisci" u engleskom Devonu i dalje čekaju na objašnjenje
- Amerikanac Timoti Rei Braun (51), prvi pacijent koji je izliječen od sive bolesti dušu: Rizik se isplatio
- Tajne ukrletog Alkatraza izlaze na vidjelo: Zatvorenici „gule“ kaznu i nakon smrti?

**DARUJEMO KNJIGE, KRISTALE,
BESPLATNE NATALNE KARTE,
TRETMANE MASAŽE I HIDŽAME,
ODGOVORE VIDOVNIJAKA...**

www.aura.ba

ISTINITE PRICE

- Pero Mitrović iz Beograda: Podvijali Šefer pred Mirsadovim preparamatu kapitalirao za samo tri mjeseca!
- Bosanac se na egzotičnom putovanju zarazio HIV virusom: Oporavljam se uz homeopske lijekove!
- Dr. Tarika Alija, penzionerku Fahruru Bozo, Almu Spahić i Nazifu Šehovića u život vratio energija ruku Redžepa Hanica

**JP CESTE
FEDERACIJE BIH**

JP Ceste Federacije BiH d.o.o. Sarajevo poziva sve zainteresirane subjekte, nevladine organizacije i stanovnike općine Čajetin i naselja koja gravitiraju području manjopravne rehabilitacije mosta preko rijeke Sane, da uzmaju učešće u

**JAVNOJ RASPRAVI
o načelu Plana upravljanja okolišem i društvenim aspektima za projekt rehabilitacije mosta preko rijeke Sane**

koja će se održati u Čajetini, u prostorijama općine Čajetin 13.03.2018. godine u 14.00 sati, s ciljem dobiti prijedlog i sugestije javnosti i odgovarajuće relevantnih stranica u finalnoj verziji dokumenta. Dokument je izrađen za potrebe Programa modernizacije magistralnih cesta u FBiH prema politikama kreditora. Načen dokument može se prenati na sljubčen stranicu JP Ceste FBiH na sljedećem linku: <http://jpcesti.ba/ba/aktivnosti/modernizacija-magistralnih-cesta/> i na web stranicu općine Čajetin.

Svi zainteresirani subjekti koji rabe u mogućnosti da prisustvuju javnoj raspravi mogu svoje sugestije i komentare dostaviti do 13.03.2018. putem e-mail adrese: pmi@jpcesti.ba.

**JP CESTE
FEDERACIJE BIH**

JP Ceste Federacije BiH d.o.o. Sarajevo poziva sve zainteresirane subjekte, nevladine organizacije i stanovnike općine Čajetin i naselja koja gravitiraju području manjopravne rehabilitacije mosta preko rijeke Plive, da uzmaju učešće u

**JAVNOJ RASPRAVI
o načelu Plana upravljanja okolišem i društvenim aspektima za projekt rehabilitacije mosta preko rijeke Plive**

koja će se održati u Čajetini, u prostorijama općine Čajetin 13.03.2018. godine u 14.00 sati, s ciljem dobiti prijedlog i sugestije javnosti i odgovarajuće relevantnih stranica u finalnoj verziji dokumenta. Dokument je izrađen za potrebe Programa modernizacije magistralnih cesta u FBiH prema politikama kreditora. Načen dokument može se prenati na sljubčen stranicu JP Ceste FBiH na sljedećem linku: <http://jpcesti.ba/ba/aktivnosti/modernizacija-magistralnih-cesta/> i na web stranicu općine Čajetin.

Svi zainteresirani subjekti koji rabe u mogućnosti da prisustvuju javnoj raspravi mogu svoje sugestije i komentare dostaviti do 13.03.2018. putem e-mail adrese: pmi@jpcesti.ba.

Dnevni red:

- Prezentacija Plana upravljanja okolišem i društvenim aspektima za projekt rehabilitacije mosta preko rijeke Plive
- Plana, diskusija, odgovori i objašnjenja

Foto: D. Č. / Agencija za novine Čajetin

**JP CESTE
FEDERACIJE BIH**

JP Cesta Federacije BiH d.o.o. Sarajevo poziva sve zainteresirane subjekte, nevladine organizacije i stanovnike općine Jajce i naselja koja gravitiraju području namjeravane rehabilitacije mosta preko rijeke Plive, da uzmu učešće u

JAVNOJ RASPRAVI
o nacrtu Plana upravljanja okolišem i društvenim aspektima za projekat rehabilitacije mosta preko rijeke Plive

koja će se održati u Jajcu, u prostorijama općine Jajce 13.03.2018. godine u 11.00 sati, s ciljem davanja prijedloga i sugestija javnosti i uključivanja relevantnih pitanja u finalnu verziju dokumenta. Dokument je izrađen za potrebu Programa modernizacije magistralnih cesta u FBiH prema politikama kreditora. Nacrt dokumenta može se pronaći na službenoj stranici JP Cesta FBiH na sljedećem linku: <http://jpcfbih.ba/bs/aktivnosti/modernizacija-magistralnih-cesta/38> i na web stranici općine Jajce.

Svi zainteresirani subjekti koji nisu u mogućnosti da prisustvuju javnoj raspravi mogu svoje sugestije i komentare dostaviti do 13.03.2018. putem e-mail adrese: pmt@jpcfbih.ba.

Dnevni red:

1. Prezentacija Plana upravljanja okolišem i društvenim aspektima za projekat rehabilitacije mosta preko rijeke Plive
2. Pitanja, diskusija, odgovori i objašnjenja

Web adrese na kojima se nalaze objave poziva na Javnu raspravu i screenshot objave na web stranici:

1. Web stranica JP Cesta FBiH

<http://jpcfbih.ba/bs/novosti/javna-rasprava-o-nacrtu-plana-upravljanja-okolisem-i-drustvenim-aspektima-za-projekat-rehabilitacije-mosta-preko-rijeke-plive/31> (21.02.2018.)

<http://dev.jpcfbih.ba/assets/upload/dokumenti-modernizacija/PUO-Plive.pdf> - B/H/S verzija (21.02.2018.)

<http://jpcfbih.ba/bs/aktivnosti/modernizacija-magistralnih-cesta/38>

http://dev.jpcfbih.ba/assets/upload/dokumenti-modernizacija/ESMP_Pliva_River_EN.pdf - engleska verzija (21.02.2018.)

<http://jpcfbih.ba/en/activities/modernization-of-main-roads/38>

Juli 2017

The screenshot shows a news section titled "NOVOSTI, OBAVIJESTI I AKTUALNOSTI". It features several news items:

- Javna Rasprava o nacrtu Plana upravljanja okolišem i društvenim aspektima za projekt rehabilitacije mosta preko rijeke Plive** (Published: 21.02.2018) - Includes a photo of a road with a tunnel.
- Javna rasprava o nacrtu Plana upravljanja okolišem i društvenim aspektima za projekt rehabilitacije mosta preko rijeke Sane**
- Javna rasprava o nacrtu Plana upravljanja okolišem i društvenim aspektima za projekt rehabilitacije mosta preko rijeke Ljubine**
- Potpisani ugovori za obavljanje poslova službe "Pomoć-Informacija" na javnim cestama u FBiH** (Published: 21.02.2018)

Below the news, there are links for "Prezentacija Plana upravljanja okolišem i društvenim aspektima za projekt rehabilitacije mosta preko rijeke Plive" and "Planiranje, diskusija, odgovori i objavljenje".

2. Općina Jajce – web stranica

<http://www.opcina-jajce.ba/aktuelnosti/javne-rasprave/2257-javna-rasprava-o-nacrtu-plana-upravljanja-okolisem-i-drustvenim-aspektima-za-projekat-rehabilitacije-mosta-preko-rijeke-plive.html> - 04.03.2018.

The screenshot shows a news article titled "Javne rasprave" under the "AKTUELNOSTI" tab. The article is about the "Javna Rasprava o nacrtu Plana upravljanja okolišem i društvenim aspektima za projekt rehabilitacije mosta preko rijeke Plive". It includes a photo of a road with a tunnel and a summary of the document's purpose and how to submit suggestions and comments.

On the right side, there are sections for "POPULARNI ČLANCI" and "ZADNJE DODANO".

ZAPISNIK**Javna rasprava na nacrt Plana Upravljanja okolišem i socijalnim aspektima za projekat rehabilitacije mosta preko rijeke Plive u Jajcu**

Dana 13.3. 2018 u 11 sati u Sali Općine Jajce održana je Javna rasprava na nacrt Plana Upravljanja okolišem i socijalnim aspektima za projekat rehabilitacije mosta preko rijeke Plive.

Ispred JP Ceste Federacije BiH javnoj rasporavi su prisustvovali:

- **Muamer Grebo**, voditelj projekta rehabilitacije mosta preko rijeke plive u Jajcu
- **Selma Ljubijankić**, Član tima za socijalni aspekt projekta Programa sanacije i modernizacije
- **Haris Zejnić**, Asistent za monitoring okolišnih uslova projekta

Spisak svih prisutnih nalazi se u prilogu.

Javnu raspravu je otvorila **Selma Ljubijankić**, pozdravila sve prisutne i predstavila predstavnike JP Ceste FBiH, te dala kratki uvod o programu modernizacije i dokumentu.

Zatim je riječ predata **Harisu Zejnici** koji je prezentirao dokument nacrt Plana Upravljanja okolišem i socijalnim aspektima za projekat rehabilitacije mosta preko rijeke Plive u Jajcu. Upoznao je prisutne sa ciljevima izrade, mjerama ublažavanja svih identificiranih potencijalnih okolišnih i društvenih uticaja, monitoring planom, objavom informacija, mehanizmom za pritužbe, zahtjevima za početak radova i ostalim relevantnim informacijama iz dokumenta. Istaknuo je da se ovdje radi o nacrtu dokumenta i da će svi relevantni komentari s javne rasprave biti implementirani u finalni dokument. Također je naglašeno da je dokument revidiran od strane stučnog tima Svjetske banke, a po usvajanju će postati obavezujući dokument za ugovorene strane u samoj implementaciji projekta.

Gospođa Dunja Lučić: Da li je tema javne rasprave samo predmetni dokument ili je ujedno i riječ o prezentaciji projekta za izvođenje radova?

Selma Ljubijankić: Po operativnim politikama kreditora, Javna rasprava na dokument je morala biti održana u svrhu finaliziranja istog prije potpisa Ugovora za izvođenje radova. Mi smo iskoristili ovu priliku da lokalnu zajednicu upoznamo i sa samim projektom.

Gospođa Dunja Lučić: Par puta ste u prezentaciji dokumenta spomenuli uticaj na vodopad. Da li je to neka greška s obzirom da se most analazi poprilično udaljen od vodopada? O kakavim uticajima može biti riječ?

Haris Zejnić: Identificirani uticaj na vodopad odnosi se prije svega na otežan pristup ka istom u toku izvođenja radova.

Muamera Grebo: JP Ceste FBiH provodi proceduru pribavljanja urbanističke i građevinske dozvole ukoliko je riječ o rekonstrukcijama i većim zahvatima na mostovima. S obzirom da u ovom slučaju nije riječ o takvim zahvatima, mi do sada nismo stupili u kontakt s Općinom Jajce, osim što sam prije par mjeseci uputila Obavještenje o planiranom početku radova na koje nisam dobila odgovor.

Projektovanje sanacije ovog mosta preko rijeke Plive ušlo je u Plan poslovanja JP Ceste FBiH još 2016. godine nakon što smo, našim redovnim pregledom objekta, 2015. godine utvrdili da dolazi do procjeđivanja površinske vode kroz dilatacije, te da je ugrožena čelična rasponska konstrukcija predmetnog mosta. Ovaj projekat smo kasnije kandidirali za Program modernizacije koji, kako su kolege spomenule, kreditira Svjetska Banka. Po operativnim politikama ovog kreditora izrađeni su ovakvi dokumenti za svaki projekat. U dokumentu je urađena sveobuhvatna analiza lokacije, te su definirani i utjecaji u širem okruženju, pa tako i utjecaj na vodopad rijeke Plive. Ovo je standardni projekat sanacije i ja kao voditelj ovog projekta ne predviđam nikakave velike uticaje niti na lokalno stanovništvo, niti na okoliš.

Nakon ove kratke rasprave voditelj projekta, Muamera Grebo, predstavlja tehničke karakteristike projekta uljučujući i projekat regulacije saobraćaja za vrijeme izvođenja radova. Nakon ovoga slijedi rasprava:

Asaf Smajić: U kojoj širini će se vršiti kontinuiranje rasponske konstrukcije?

Muamera Grebo: (Daje projekat na uvid) Duž čitave širine poprečnog presjeka i po cijeloj visini AB kolovozne ploče u dužini 2,0m. Također će se skinuti postojeća hidroizolacija do betona, te postaviti nova po cijeloj površini kolovozne ploče, preko koje će se postaviti nosivi i habajući sloj asfalta.

Asaf Smajic: Gdje će biti smješten separator? Koji je tip separatora? Koliko često se vrši monitoring?

Muamera Grebo: Separator će biti smješten u bankini mosta. Odvod iz separatora se vrši cjevovodom koji je zatrpan, nakon čega se površinskim betonskim kanalicama pročišćena voda ispušta u rijeku Plivu. Predviđen je separator sa izmjenjivim filterom. **Haris Zejnić** dodaje da će se monitoring vršiti jednom godišnje.

Dunja Lučić: Prepostavljam da bi se mogao javiti problem oko dinamike izvođenja radova. Naime, ispod mosta se nalazi kupalište na rijeci Plivi, te je Općina Jajce posebno regulisala saobraćaj za vrijeme turističke sezone. Sugerirala bih da se Općini Jajce uputi zvaničan dopis i obavještenje o početku radova, te da se o istom upozna Načelnik. Naime, Općina Jajce planira određene investicije koje su u vezi sa pomenutim kupalištem i turističkom sezonom s kojom će se preklapati izvođenje radova.

Muamera Grebo: U dopisu kojeg sam uputila Općini Jajce i koji je adresirana na općinskog načelnika, objašnjeno je da se uskoro kreće sa radovima. Također je objašnjena i regulacija saobraćaja u toku izvođenja radova.

Sedad Duranović : Lokalna cesta kojom se planira preusmjerenje saobraćaja u toku izvođenja radova ima određene elemente zakriviljenosti koji ne dozvoljavaju prolaz dužim vozilima kao ni mimoilaženje automobila. Smatram da bi najbolje rješenje ovog problema bilo uspostaviti jednosmjeri saobraćajni režim sa ručnom ili svjetlosnom regulacijom.

Muamera Grebo: Nakon potpisa Ugovora, po dosadašnjoj praksi, uvijek se organizira sastanak na kojem prisustvuju predstavnici predmetne općine, Izvođač radova i Voditelj projekta ispred JP Ceste FBiH. Taj sastanka uključuje i terenski obilazak lokacije te dogovor oko projekta preusmjerenja saobraćaja za vrijeme trajanja građevinskih radova.

Dunja Lučić: Najveći problem za Općinu predstavlja vrijeme u kojem će se izvoditi radovi. Da se radovi izvode krajem osmog ili početkom devetog mjeseca uticaj na turističku sezonu bi bio manji. Sa predočenom dinamikom, radovi će se izvoditi u jeku turističke sezone što će zasigurno imati uticaj na istu.

Muamera Grebo: Totalna obustava saobraćaja će se desiti u tri maha po maksimalno 3 do 4 dana. Kada se budu mjenjala ležišta i kada se budu betonirala jedna i druga strana mosta. Izvođaču će biti sugerirano da do kraja juna obavi radove koji iziskuju totalnu obustavu saobraćaja. Molim Općinu Jajce da zvanično uputi odgovor na Obavještenje o početku radova u kojem saopštavate period trajanja turističke sezone i činjenicu da će građevinski radovi imati uticaj na istu.

Sedad Duranović: Naspravite se plan regulacije saobraćaja za vrijeme izvođenja radova kojim će se reći da će lokalna cesta kojom se planira preusmjerenje iz jednosmjerne pretvoriti u dvosmernu. Također će se zabraniti parkiranje automobila na predmetnoj lokalnoj cesti. Kritične tačke će se obići sa Izvođačem i zajednički iznaći najbolje rješenje.

Dragan Glavaš: Kupalište u neposrednoj blizini predmetnog mosta u sezoni u toku vikenda posjeti 5000 ljudi. Na Plivskim jezerima, pored kojih prolazi lokalna cesta kojom se planira preusmjeriti saobraćaja za vrijeme izvođenja radova, mjesečno posjeti 50000 ljudi. Lokalna zajednica će morati uložiti veliki napor da stanovništvo i turiste prilagodi vanrednoj situaciji. Sezona kreće već od 1.5. ali je udarna od šestog mjeseca.

Ivica Marušić: Postoji alternativa da se saobraćaj preusmjeri na Mrkonjić Grad. Razlika u vremenu putovanja je 10 do 20 minuta.

Muamera Grebo: Preusmjerenja saobraćaja te vrste pretežno povlače potražnju sredstava kojima bi se nadoknadili gubitci od strane korisnika ceste (auto prevoznika). Prije početka radova pozvat ću vas na obilazak terena u svrhu dokumentiranja stanja lokalne ceste kojom

je planirano preusmjerenje saobraćaja. JP Ceste FBiH predmetnu cestu će nakon korištenja vratiti minimalno u stanje u kojem je istu zatekla.

Sedad Duranović: Moguće je preusmjerenje saobraćaja preko Mrkonjić Grada, barem u jednom smjeru, pri čemu bi drugi smjer saobraćao preko lokalne ceste.

Muamera Grebo: Projekat preusmjerenja saobraćaja koji sam izložila kada sam pričala o tehničkim karakteristikama projekta je kao takav ušao u Glavni projekt te je prihvaćen od strane kreditora. Kada izvođač potpiše Ugovor, on je dužan napraviti svoj plan regulacije saobraćaja za vrijeme izvođenja radova u koji može ući i opcija alternativnog pravca preko Mrkonjić Grada.

Dunja Lučić: Najkritičniji dio lokalne ceste kojom je planirano preusmjerenje je neposredno ispod mosta. Na ovoj lokaciji dolazi i do odrona.

Dragan Glavaš: Da li je moguće napraviti zvučni i vizuelni zid na predmetnom mostu? Ova investicija bi dugoročno poboljšala uslove za turiste i posjetioce kupališta.

Muamera Grebo: Takva investicija nije predviđena projektnom dokumentacijom, te bi se smatrala naknadnim radovima. JP Ceste se će razmotriti ovaj prijedlog uvezvi u obzir dodatna sredstva koja bi ista iziskivala.

Ivica Marušić: Bit će potrebno zaštiti posjetioce kupališta za vrijeme izvođenja radova.

Muamera Grebo: Izvođač ima obevezu da osigura gradilište za sve posjetioce, lokalno stanovništvo i korisnike ceste.

Selma Ljubijankic: Bit će napravljen Zapisnik sa javne rasprave koji će ući u finalni dokument koji će biti dostavljen Općini.

Javna rasprava završena je u 12:30.

Juli 2017

Fotografije sudionika Javne rasprave u Jajcu (prostorije Općine Jajce)

Juli 2017

Spisak učesnika na Javnoj raspravi

Javna rasprava o Planu upravljanja okolišem i društvenim aspektima za projekat rehabilitacije mosta preko rijeke Plive, Jajce, 13. mart 2018.g.

LISTA SUDIONIKA / LIST OF PARTICIPANTS

R.b. No.	Ime i prezime / Name and surname	Institucija/Institution	Tel.	E-mail	Potpis/Signature
1	Dragana Đudović	OPĆINA JAJCE		drđudovic87@yahoo.com.hr	
2	Svetislav Djurčević	— / C	062/507-057	svetislav.djurcevic@gmail.com	
3	Sanjačić Željka		061/329-647	sanjačić.asof@ymail.com	
4	Štefanović Željko		063-293-222		
5	Dražen Oračić	JU Željko	030 659 165	196@oprege-joca.ba	
6	Đilica Djurčević	OPĆINA JAJCE	063/216-023	ilic.djurcevic@gmail.com	
7	Dunja Lučić	OPĆINA JAJCE	030 658 041		
8	Nijat Mačak	OPĆINA JAJCE	050 658-013	crojajce@tel.net.ba	
9	Svetlana Matanović	JP ČESTE FBiH	033 763 879	svetlana.matanovic@fbih.ba	
10	Hariš Željko	JP ČESTE FBiH	033 250 382	hariš.zeljko@jcfbih.ba	
11	Mojamer Grebo	JP ČESTE FBiH	033 563 3463	mojamer.grebo@jcfbih.ba	
12					